Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

РЎЗНОМА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ҚЎМИТАСИ, ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИНИНГ БОШ НАШРИ

• № 118 (10.114). • 1991 йил 21 июнь • жума • Баҳоси 8 тийин.

ТОШКЕНТ ИШБИЛАРМОНЛАР УЧРАШУВИДА

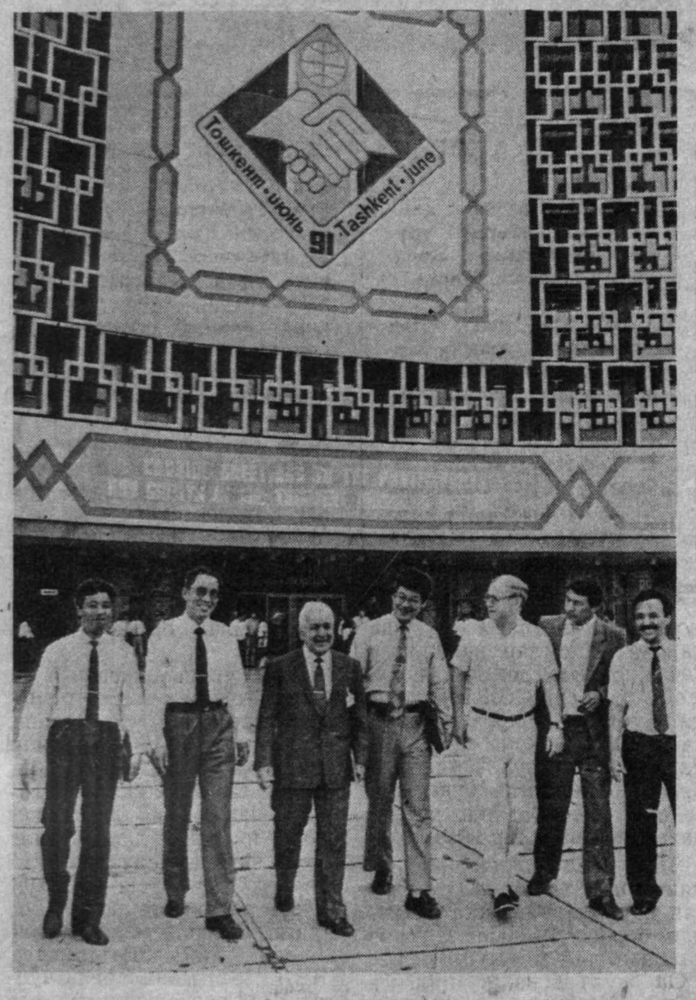

СУРАТДА: учрашув иштирокчилари.
А. ГОРОКРИК ва Р. ЖУМАНИЁЗОВ суратга олган (ЎзТАГ).

СУРАТДА: амалий мулоқотлар қизғин паллада.

БОЗОРГА ЎТИШ ТАЯНЧИ

Бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида меҳнаткашларга ижтимоий мадад бериш, уларнинг оғирини енгиллаштиришга интилиш жамоалар фаолиятининг мезони бўлиб қолмоқда. Масалан, Янгийўл районидаги Усмон Юсупов номли агросаноат комбинати бу йил ана шу мақсадлар учун 574 минг сўм маблағ сарфлайди. Дастлаб бу ерда 30 гектар ер ажратилиб, бир йўла 160 оилага томорқа участкалари берилди. Уларда бошлаб юборилган қурилишлар битгунга қадар бунёд этилган боғлар ҳам мевага кириб қолди.

Комбинатда ишчи хотин-қизлар меҳнатини енгиллаштириш чоралари ҳам кўрилди. Мана икки йилдирки, улар ҳафтада икки кун дам олишяпти. Ёлғиз қариялар ва нафақага чиққан кўп болали оналарга маъмурият фондидан 12 минг сўм ажратилди, уларга ҳар ойда 35 сўмдан қўшимча нафақа бериляпти.

— Ижтимоий мададдан баҳраманд бўлаётган ишчиларимиз жамоат юмушларига астойдил киришиб меҳнат қилишяпти, — дейди комбинат директори Ш. Ҳусанов. — Биз амалга оширилган ишлар билангина чекланиб қолаётганимиз йўқ. Яқинда комбинатга қарашли 440 минг сўмлик турар-жойни уруш фахрийлари ва ўқитувчиларга шахсий мулк сифатида расмийлаштириб бердик. Уй қураётганларга эса 20 йиллик муддат билан 1 миллион 200 минг сўм қарз берилди. Шу тариқа ижтимоий мадад бозорга ўтиш шароитида одамлар учун ўзига хос таянч бўлиб қолмоқда.

П. НИШОНОВ,
ЎзТАГ мухбири.

• Бизнинг суҳбат

«ҒАЙРАТ» ҲАМКОРЛИК ҚИЛАДИ

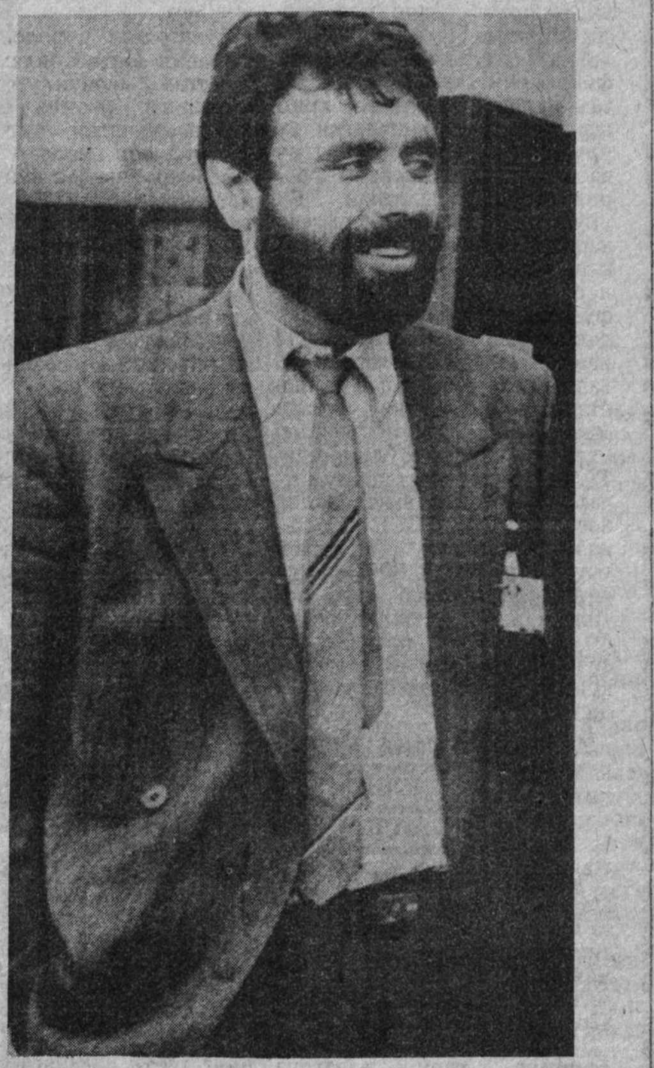

Афғонистоннинг бир неча фирмасидан келган ишбилармонлар учрашувнинг унумли ўтиши борасида кўплаб музокаралар, суҳбатлар ўтказдилар. Қўшниларимиз ҳозирда иқтисодиётнинг кўплаб соҳаларида ишбилармонлик хусусиятларини ривожлантиришга эришганлар. Мамлакатда етишмаётган халқ истеъмоли молларини кўпайтириш, сотиб олиш, айирбошлаш борасида яхши тажрибага эгадирлар.

«Ғайрат» фирмасининг президенти Камолиддин Ғулом Наби Тошкентда ўтаётган бу халқаро анжуман барча томонлар учун фойдали эканлигини таъкидлаб, жумладан шундай деди:

— Ўзбекистонда тез-тез бўлиб тураман. Бу сафар республикангиз Президенти Ислом Каримовнинг таклифномаси билан ташриф буюрдим. Ҳозирдан айтишим мумкин — учрашувдан хурсандман. Фойдали самара олишимизга ишончим комил. Сабаби, Ўзбекистон билан гилам ишлаб чиқариш бўйича қўшма корхона тузишни мақсад қилиб қўйдик. Агар келишувларимиз тез орада якунини топса, ўйлайманки, ишни бошлаб юборамиз. Яна, республикангизда ишлаб чиқариладиган хўжалик молларини ҳам валютага ,сотиб олиш учун ҳужжатлар тайёрламоқчимиз.

Афғонистондан Тошкентга бизнинг «Ғайрат ЛТД»дан ташқари «Камгар ЛТД» ва «Миражан Соҳиби ЛТД» фирмалари президентлари ҳам ташриф буюришган. Фирмамиз дастлаб Тошкент вилоятининг Янгиобод шаҳридаги «Восток» ишлаб чиқариш бирлашмаси билан печенье тайёрлаш ва минерал сувни шиша идишларга қуйиш соҳасида ҳамкорлик қилишга аҳд қилди. Керакли жиҳозларни сотиб олиш, уларни ўрнатиш ва қўшма ишлаб чиқаришни яратиш учун 500 минг АҚШ доллари ажратамиз. Шартномани имзолашимизда ТАДЭЛС (Тошкент чет мамлакатлар билан ташқи иқтисодий ҳамкорлик Ассоциацияси) ва унинг бош директори Ҳамид Абдуллаев яқиндан ёрдам кўрсатишмоқда.

Тошкентда тузган фойдали шартномаларимиздан яна биттаси грецияликлар билан бўлди. Янги тузган шартномамизга биноан уларга 2 минг тонна узум, 250 тонна ёнғоқ, 200 тонна ширали илдиз (болаларга дармондори учун) етказиб беришимиз керак. Бундан ташқари, фирмамиз қандолатчилик маҳсулотларини ва юқорида номлари санаб ўтилган мева-чеваларни ташқи бозорда сотади, алмашади.

Биз Ўзбекистон билан бартер усулида (маҳсулот айирбошлаш) ҳамкорлик қилишни ҳам мўлжаллаган эдик. Лекин бунга ҳозирча рухсат йўқ экан. Агар шундай усулда ҳам шерикчилик қилганимизда фойдадан ҳоли бўлмас эди.

Р. ШОЖАЛИЛОВ.

СУРАТДА: «Ғайрат ЛТД» фирмаси президенти Камолиддин Ғулом Наби.
В. ТЎРАЕВ суратга олган.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

ДИНИЙ БАЙРАМ «ҚУРБОН ҲАЙИТ»НИ ДАМ ОЛИШ КУНИ ДЕБ ЭЪЛОН ҚИЛИШ ҲАҚИДА

Мусулмонларнинг кўплаб истак ва хоҳишларини қондириш ва Ўрта Осиё мусулмонлари диний бошқармасининг мурожаатини эътиборга олиб, ҳамда фуқаролар ҳамжиҳатлиги ва меҳр-оқибатини юксалтириш мақсадида «Қурбон ҳайит» («Ийд ал-адҳа»)ни бу йил 22 июнь куни ва кейинги йилларда эса «Қурбон ҳайит»нинг биринчи куни дам олиш куни деб тайинлансин.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1991 йил 20 июнь.

Ўзбекистон ССР Президентининг Фармонига шарҳ

ЎЗБЕКИСТОН ЖУМҲУРИЯТИДА «ҚУРБОН ҲАЙИТ»НИНГ БИРИНЧИ КУНИНИ ДАМ ОЛИШ КУНИ ДЕБ ЭЪЛОН ҚИЛИШ ҲАҚИДА

Мамлакатимизда амалга оширилаётган қайта қуриш шарофати туфайли жамиятимиз ҳаётининг турли жабҳаларида катта ўзгаришлар содир бўлмоқда. Шу жумладан, жумҳуриятимиз маданий ва маънавий ҳаётида ижобий воқеаларнинг гувоҳи бўлиб турибмиз. Бу фикримизнинг исботи сифатида диний ташкилотлар ва диндорлар ҳаётида юз бераётган ўзгаришларни кўрсатиш мумкин. Масалан, кейинги икки йил ичида жумҳуриятимизда кўплаб янги масжидлар очилди. Ўтган йили Ўрта Осиё мусулмонлари ҳаётида биринчи марта 500 дан ортиқ киши Маккага бориб ҳаж маросимини адо этди, шулардан 350 дан зиёди жумҳуриятимиз мусулмонлари эдилар. Бу йил эса жумҳуриятимиз мусулмонларидан бир минг икки юз киши муборак ҳаж сафарига жўнаб кетди.

Мана бир йилдан буён Ўрта Осиё мусулмонлари диний бошқармасининг диний-ижтимоий «Ислом нури» жаридаси нашр этила бошланди. Шу нарсани мамнуният билан таъкидлаш керакки, мусулмонларнинг муқаддас китоби Қуръон биринчи марта ўзбек тилига таржима қилиниб, «Шарқ юлдузи» жаридасида чоп этилмоқда. Шунингдек, ўрта осиёлик йирик мусулмон алломаларининг одоб-ахлоққа оид асарлари ўзбек тилига таржима қилиниб, кенг жамоатчиликка ҳавола қилинмоқда.

Бундан 1200 йил аввал яшаб ўтган буюк муҳаддис олим Абу Исо Ат-Термизий юбилейининг тантанали ўтказилиши нафақат жумҳуриятимиз мусулмонлари, балки бутун халқимиз томонидан мамнуният билан кутиб олинди.

Куни кеча жумҳурият Олий Кенгашида «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар» тўғрисида жумҳурият Қонунининг қабул қилиниши ҳам диндорлар томонидан зўр қизиқиш билан кутиб олинди.

Амалга оширилаётган ушбу тадбирлар, шубҳасиз, жумҳуриятимиз фуқаролари ўртасидаги ҳамжиҳатликни, меҳр-оқибатни, ўзаро бирдамликни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Кейинги пайтларда жумҳурият раҳбарияти номига мусулмонлардан, Ўрта Осиё мусулмонлари диний бошқармаси томонидан «Қурбон ҳайит»ни дам олиш куни деб эълон қилиш ҳақида кўплаб истак ва таклифлар тушмоқда. Ҳозирги вақтда жамиятимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётида юз бераётган ошкоралик ва демократиялаш жараёнларини эътиборга олган ҳолда диндорларнинг ушбу илтимосларини қондириш мақсадга мувофиқ деб топилди.

Шунинг учун бу йил 22 июнь, кейинги йилларда эса «Қурбон ҳайит»нинг биринчи куни дам олиш куни деб тайинланди.

Маҳаллий одатларга кўра бу ҳайит бизда кичик ҳайит деб аталади. Байрам арафасида ош улашиш, янги кийим кийиш, сайл қилиш, қариндош-уруғ, ота-оналарни зиёрат қилиш, мозорларга бориб, марҳумларни хотирлаш каби анъанавий одатлар амалга оширилади.

• Ҳарбий хизматга тайёрмисиз?

ТЎРТ МУЧАСИ СОҒЛАР ЎТАДИ

Тошкент вилоят ҳарбий чақирув пункти шу кунларда гавжум. Айнан шу ердан йигитлар ҳарбий хизматга йўл оладилар. Бироқ ҳаммаси эмас. Фақат тўрт мучаси соғлар. Буни аниқлаш учун унча катта бўлмаган тиббиёт гуруҳи ҳар бир чақирилувчини бошдан оёқ текшириб чиқади.

Навбатдаги қабул сийраклашгандан фойдаланиб оқ кийим кийган кишиларга яқинлашдик. Биринчи суҳбатдошимиз вилоят ҳарбий чақирув пункти тиббиёт бўлими бошлиғи, тиббиёт хизмати майори Станислав Дмитриевич Сулим.

— Ўртоқ майор, ишингиз бир силлиқда кетаяптими?

— Бу жойлардаги чақирув пунктларида ишлаётган тиббиёт ходимларининг, юмшоқроқ қилиб айтганда малакасига боғлиқ.

— Очиқчасига айтсак-чи?

— Инсоф ва виждонига, қолаверса, масъулиятига. Мана, яқинда Ўрта Чирчиқдан чақирилган йигитларнинг бир гуруҳини «чиғириқ»дан ўтказдик. Уларнинг орасида айримларига турли хил касалликлар тамғаланиб хизмат муддатлари чўзилган экан. Бироқ бизнинг кўригимиздан ўтганда уларнинг ҳаммаси хизматга лойиқ, деб топилди. Бунинг акси бўлган мисоллар ҳам бор. Май ойининг бошидан бери районлар комиссияларидан бемалол ўтказилган йигитларнинг бир нечтасини тўхтатиб қолдик. Улардан айримлари тинч даврда хизматга нолойиқ деб топилди. Қолганларини эса муддатларини чўзиб даволашга юбордик.

— Қайси касал билан оғриганларни хизматга нолойиқ деб топдинглар?

— Умуртқа поғонасининг ички мия касаллиги, 3-босқичдаги бронхиал астма касаллиги, булар билан оғриганларни бизга Киров район комиссияси тавсия қилган. Ленин районидан эса бош мия чайқалиши натижасида келиб чиққан оғир гипертоник касалига йўлиққан йигит келган. Октябрь районидаги комиссия ҳам туғма юрак касаллиги билан оғриганларни бизга тавсия қилган. Қоида бўйича юқоридаги касалликлар билан оғриган ўсмирларни районнинг ўзидан қайтариб юбориш лозим эди.

Ана шундай ҳоллар вақтимизни бекорга олиб, ишимизни мушкуллаштиради. Биз бир кунда ўртача юзлаб йигитларни текширувдан ўтказамиз. Районда эса кунига бир неча ўнлаб текширилади, холос. Врачлар нисбати эса у ерда ҳам бу ерда ҳам бир хил. Шундай экан, район комиссиялари ўз вазифаларини сидқидилдан бажаришса, бизнинг ишимиз ҳам оз бўлса-да, енгиллашарди.

— Армияга бориш-бормасликни фақат сизлар ҳал қиласизларми?

— Биз чақирилувчининг соғлиғи тўғрисида хулосамизни айтамиз, холос. Ҳал қилиш масаласи бошқалар зиммасида. Чунки йигитлар фақат соғлиғи туфайли эмас, балки бошқа йўллар билан ҳам олиб қолинади. Масалан, кўпчилик ёшларда хизматдан олдин жиноятга қўл урсам армияга кетиб қутулиб қоламан деган нотўғри тасаввур бор. Бу соҳада ҳарбийлар билан ҳуқуқ-тартибот органлари орасида ҳамжиҳатлик мавжуд.

Шу кунгача милиция ходимлари 4—5 йигитни хизматга жўнаётган жойларидан ушлаб қолишди. Энди улар фуқароликда қилган жиноятлари учун жавоб беришади. Борди-ю, безорилар армияга жўнаб кетишга улгурсалар ҳам барибир — улар қаерда бўлишларидан қатъий назар қилмишлари учун жавоб берадилар. Қонун ҳаммага баробар. Бироқ биз бу ишларга аралашмаймиз. Бизнинг вазифамиз аниқ —армияга фақат тўрт мучаси соғлар жўнаши керак.

Даврон АҲМАД.

СУРАТЛАРДА вилоят ҳарбий чақирув пунктидаги тиббиёт комиссиясининг иш куни тасвирланган.

Муаллиф суратлари.

АКС САДО

«АЛЛА ФАРЁДГА АЙЛАНМАСИН» МАҚОЛАСИНИ ЎҚИБ

ЎЗИМИЗНИ ҚАДРЛАЙЛИК

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» рўзномасида шу йил 7 июнь сонида эълон қилинган «Алла фарёдга айланмасин» сарлавҳали мақола билан танишиб чиқдим. Дарҳақиқат, унинг муаллифлари жуда долзарб мавзуни қаламга олишган. Уни ўқир эканман, беихтиёр ўзимнинг болалик чоғларим ёдимга тушиб кетди.

Домбрободда боғ ҳовлимиз бўларди. У ерда ҳовуз юзида сузиб юрган жонон олмалар, челак-челак узумларни териб, бош томонимизга қўйганча очиқ ҳавода, супада ухлаб қолишларимиз, маккажўхориларни оловда кўмиб, пишириб еганларимизни эслайман. Қани ҳозир ўшандай боғлар, сархил мева-чевалар? Нафас олаётган ҳавомиздан тортиб ҳарна бўлса-да, витамин, деб бозордан палон пулга сотиб олаётган мева-чеваларимизгача киши организми учун зарарли кимёвий дори-дармонларга роса тўйинган. Бунинг устига каттада ҳам, кичикда ҳам тиним йўқ.

Ўзимнинг учта келиним, қизим бор. Баъзан уларнинг ишдан ҳориб-чарчаб кела солиб, яна куни бўйи кутиб турган уй-рўзғор юмушлари, овқатга уннаб кетишларини кўриб ачиниб кетаман. На илож, ишлашмаса яна бўлмаса. Ҳозирги иқтисодий анча мураккаб даврда бир эркакнинг топгани рўзғорга нима ҳам бўларди. Шунинг учун ҳам қўлимдан келганча уларнинг оғирини енгил қилишга ҳаракат қиламан.

Лекин шу ўринда соғлом онадангина соғлом фарзанд туғилишини унутмаслигимиз зарур. Шунинг учун ҳам энг аввало биз аёллар ўзимизни ўзимиз эҳтиёт қилишимиз, саломатлигимизга бефарқ бўлмаслигимиз керак. Ахир касалнинг давосидан кўра унинг олдини олиш осон дейдилар-ку! Шу билан бирга мақолада исмшарифлари келтирилган шифокорларнинг қилмишлари киши ғазабини қўзғайди. Ҳақиқатан тиббиётимиздаги иллатни йўқотиш жуда қийин бўлаяпти. Табиат аёлларни она бўлиш учун яратган. Шундай экан, ҳар бир аёлга ўз фарзандига ширин аллалар айтиш, уларнинг камолини кўриш насиб этаверсин.

Ҳ. МУЗАФФАРОВА,
кўп болали она.

АКС САДО

Тошкент ҳақиқати
21 июнь, 1991 йил ● № 118 (10.114).

• УЛУҒ ВАТАН УРУШИ БОШЛАНГАНЛИГИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ •

ҚАЙТА қуриш даври ҳамма тушунча ва ёндашувларни ўзгартириб юборди. Ўтмишимизга, тарихий шахсларга берилган баҳолар қайта кўриб чиқилмоқда. Совет халқи тарихида сира унутилмас Улуғ Ватан урушига бўлган муносабат ҳам бундан мустасно эмас. Бу урушнинг келиб чиқишида гўё фашистлар Германияси билан Совет Иттифоқининг жавобгарлиги бир хилдир деяётган «кашфиётчилар» азалий душманларимиз орасидагина эмас, ҳатто маслакдошларимиз орасида ҳам чиқаётганлиги афсусланарлидир. Шу жиҳатдан олганда Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти бошқаруви, Қизил Байроқ орденли Туркистон Ҳарбий Округи ҳарбий-сиёсий бошқармаси, республика уруш ва меҳнат фахрийлари кенгаши, Ўзбекистон ССР ДОСААФ Марказий комитети, республика фуқаро мудофааси штаби ҳамда уруш фахрийлари совет комитетининг Тошкент шўъбаси ташкил қилган илмий-амалий анжуман диққатга сазовордир.

● СУРАТЛАРДА: илмий-амалий анжуман қатнашчилари; тарихий суратлар кўргазмаси.

ЎША УНУТИЛМАС ҚИРҚ БИРИНЧИ ЙИЛ

Бу анжуман Улуғ Ватан урушининг 50 йиллиги арафасида ўтказилиб, у урушнинг тарихи сабоқлари ва ҳозирги давр мавзуига бағишланди. Нутқлар ва қизғин баҳсларда айтилган фикрларни хулосалаб шуни таъкидлаш лозимки, ярим аср муқаддам бошланган бу уруш тарихда энг қақшатғич ва энг сиёсийлаштириб юборилган уруш бўлганди. Бу уруш учун айбнинг бир чеккасини мамлакатимизга тўнкаш заминида уруш қурбонлари бўлган Совет Иттифоқи фуқаролари олдида Герман давлатидан моддий ва маънавий жавобгарликни олиб ташлашга бўлган уриниш ётади. Ваҳоланки урушда мамлакатимиз миллионлаб аҳолиси қурбон бўлган эди. Тўлиқ бўлмаган маълумотларга қараганда, вақтинчалик босиб олинган СССР ҳудудидан Германияга ишлатиш учун 4 миллион 800 мингга яқин киши зўрлаб олиб кетилганди. Шу билан бирга 10 миллиондан ортиқ совет фуқаролари фашистлар тутқунида асирликда сақланганди.

ТАРИХ ҲАҚИҚАТИНИ ИНКОР ҚИЛИБ БЎЛМАЙДИ

ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛИ Туркистон Ҳарбий Округи ракета қўшинлари ва артиллериясининг бошлиғи, генерал-майор **М. П. Козлов** қилган маъруза тарихий ҳақиқатни асослашга бағишланди.

— Бизнинг расмий тарих фанимиз узоқ вақтгача СССРнинг ташқи ва ички сиёсатидаги кўпгина саҳифаларни ёритиб беришдан бош тортган эди,— деди у.— Бу ҳол тарихий ҳақиқатни очиқ-ойдин баён қилишга имкон бермади, ҳар хил нотўғри таърифлар, баъзан очиқдан-очиқ туҳмат, иғволар тўқилишига олиб келди. Ҳозир ҳам Ғарбда уруш арафасидаги вазият қизғин муҳокама қилинмоқда. Ҳақиқатни чала ҳақиқат билан аралаштириб юбормоқдалар, иккинчи жаҳон уруши учун айбни Совет Иттифоқига тўнкаш мақсадида Рибентроп-Молотов пактини рўкач қилишмоқда. Кейинги вақтда кўпгина муҳим архив ҳужжатлари кенг жамоатчиликка маълум бўлди. Бу маълумотлар фактларни таҳлил қилиш асосида тўғри хулоса чиқариш имконини беради. СССР халқ депутатларининг иккинчи съезди кўпгина мавҳум саволларга аниқлик киритди, ҳужум қилмаслик тўғрисидаги совет-герман Шартномаси ва аввало маҳфий ҳужжат юзасидан қатъий фикр баён қилди.

Урушнинг дастлабки даври сабоқлари ҳозир ҳам ниҳоятда диққатга сазовор ва долзарбдир. Бу сабоқлар ҳозирги шароитда мамлакат мудофааси ва хавфсизлигининг сиёсий, иқтисодий, маънавий, ҳарбий жиҳатларига янгича қараш имконини беради. Аввало шуни айтиш кераккки, халқимиз рақиб томонни менсимаслик руҳида, мавжуд аниқ хавфга етарли баҳо бермаслик руҳида тарбия қилинган эди. Бунда 1939 йил 23 августда имзоланган ҳужум қилмаслик тўғрисидаги Шартнома теварагида олиб борилган ташвиқот ишларининг нотўғри бўлганлигини эслатиш керак. Уруш бошланишига саккиз кун қолганда эълон қилинган «ТАСС баёноти» Германия ҳадемай уруш бошлайди, деган мишмишларни рад этган эди. Бу Сталиннинг кўрсатмаси билан қилинган эди. Ваҳоланки архив ҳужжатларига қараганда Совет раҳбарлари фашист Германиясининг ҳарбий тайёргарлиги, шунингдек босқинчилик урушининг бошланиш куни ҳамда ғарб давлатлари ўзини қандай тутажаклари тўғрисидаги ишончли маълумотларга эга эдилар.

Ҳал қилувчи жанг арафасида халқни, армияни ғоявий жиҳатдан қуролсизлантириш, мамлакатни бу қадар парокандаликда қолдиришнинг оқибати қанчалик оғир бўлганлиги эндиликда яхши маълум.

Ҳозир ҳам, қуролсизланиш жараёни шитоб билан давом этаётган, «совуқ уруш» тугаганлиги расмий равишда эълон қилинган бир пайтда биз қуролли низолар чиқиши хавфи борлигидан кўз юммаслигимиз керак. Болтиқбўйи республикаларидаги, Ғарбий Украинадаги, Ғарбий Оврўпо мамлакатларидаги воқеалар ташвишлантирмаслиги мумкин эмас. Ташвиш ва сергакланишимизга асос бор. Чунки бир вақтлар фашизм ҳам ўз қиёфасини ва асл мақсадини яшириб иш кўрган эди. У «дунёда янгича тартиб ўрнатиш» ғоясини илгари сурган эди. Унинг бу ғояси жаҳонга қанчалик қимматга тушганлигини унутмайлик.

Тўғри, уруш арафасида ва урушнинг дастлабки кезлари хатоларимиз ҳам, жуда катта янглишишларимиз ҳам ва ҳатто ошкора сотқинликлар ҳам бўлган. Бироқ бу совет халқининг улуғ жасоратига, жаҳонни фашизм балосидан ҳалос этган аскарларимизнинг қаҳрамонлигига соя ташлай олмайди. Бизни Шарқий Оврўпонинг ҳозирги баъзи ёшлари «босқинчилар», «забткорлар» дея айблаб жангчиларимиз қабрларини оёқ ости қилаётган пайтда кишининг қалби ачишиб алам қилади. Қилинган ҳамма яхшиликлар, қаҳрамонликлар бунчалик тез унутилаётганлиги афсуслантиради.

27 миллион совет кишисининг ҳаёти эвазига эришилган ғалаба асло унутилмаслиги керак.

БИЗНИНГ ФАХР ВА ШУҲРАТИМИЗ

ПАРТИЯ ва Совет ҳукуматининг даъвати билан мамлакатимизнинг барча халқалари Ватан урушига отландилар, душман билан ҳаёт-мамот жангига киришдилар. Ўзбек халқи Ватанимиздаги барча халқлар билан бирга қўлига қурол олди. Уруш фахрийлари совет комитети Тошкент шўъбасининг раиси, истеъфодаги генерал-лейтенант **Б. Ҳ. Сирожиддинов** ўзбекистонликларнинг Ватан уруши жангларидаги ажойиб фидокорликлари ҳақида кўпдан-кўп мисоллар келтирди.

— Уруш йиллари,— деди нотиқ,— ҳаракатдаги армияга биздан бир миллиондан ортиқ киши юборилган эди. Улар орасида 38 минг 600 коммунист, 200 мингдан ортиқ комсомол аъзоси бор эди. Юртимизнинг 4211 нафар хотин-қизи эркаклардек Ватан уруши фронтларида мардона жанг қилди. 1941 йил ноябридан 1942 йил мартигача бўлган даврда республикамизда 5 та отлиқ миллий дивизия ва 11 та ўқчи бригада тузилган эди. Ҳамюртларимиз айниқса Москва учун бўлган жангда фаол қатнашдилар.

316-Қизил Байроқли ўқчи дивизиянинг командирлари ва сиёсий таркиби асосан Тошкент пиёдалар билим юрти ҳамда Ўрта Осиё ҳарбий округи ҳарбий-сиёсий билим юрти тарбиячиларидан ташкил топган эди. Дивизияга узоқ вақт Тошкентда яшаган генерал И. В. Панфилов қўмондонлик қилди. Бу дивизия 62 кун жанг қилди. Бу жангда совет қўшинлари оммавий қаҳрамонлик кўрсатдилар. Душманни Ватанимиз пойтахтига йўлатмадилар. Биз Дубосеково разъездида душманнинг 50 та танкига қарши афсонавий жанг қилган 28 панфиловчини асло унутмаймиз. Улардан 23 киши ҳалок бўлди, лекин душман Ватанимиз юрагига яқин кела олмади.

Тошкент яқинида тузилган 44-ўқчи дивизиянинг тақдири диққатга сазовордир. Бу дивизияда Тошкент, Самарқанд, Фарғона ва бошқа вилоятларнинг меҳнаткашлари фарзандлари жанг қилдилар. Бу дивизиянинг 106 нафар жангчиси ҳамда командири Совет Иттифоқининг орден ва медаллари билан тақдирланган. Умуман «Москва мудофааси учун» медали билан мукофотланганлар орасида 1753 нафар ўзбекистонлик жангчи бўлган эди.

Сталинград остоналарида Ватанимиз тақдири ҳал бўлаётган бир пайтда ўзбек халқи фронтдагиларга ҳаяжонли хат билан мурожаат қилди. Бу хатга 2 миллион 412 минг киши имзо чеккан эди. Бу хат аскарларимизнинг жанговар руҳини кўтариб юборди. Улар Волга бўйидан бошланган ҳужумни Берлингача давом эттирдилар. Ўзбеклардан етишиб чиққан ажойиб дивизия командири Собир Умарович Раҳимовнинг номи шуҳрат қозонди. Бу дивизия жангчилари Туапсе шаҳри яқинида немисларнинг катта ҳужумига мардона қаршилик кўрсатиб, ўн кечаю-кундуз душманнинг ҳар куни беш-олти бор такрорланадиган атакасини қайтариб турди. Туркия адибаси Суад Дарвиш 1944 йил Истамбулда чиққан «Нима учун мен Совет Иттифоқининг дўстиман» деган китобида қўшинларимизнинг ана шу жасоратига тан берган эди. У биринчи ўзбек генерали Раҳимов қўмондонлик қилган дивизияни тиш-тирноғигача қуролланган немис қўшинлари ўрнидан заррача қўзғатолмаганлигини ҳаяжон билан ёзганди.

Ўзбекистонлик кўпгина жангчилар Москвадан душманнинг уяси — Берлингача қаҳрамонлик йўлини босиб ўтдилар. Немис қўшинлари группировкасини Берлинда тор-мор этишда диёримизда ташкил қилинган ҳарбий қўшилмалар фаол қатнашди. 14-отлиқ дивизия ана шундай қўшилмалардан бири эди. Унинг қисмлари Германия худудида 10 та шаҳар ва кўпдан-кўп аҳоли пунктларини эгаллади, 12-гвардиячи ўқчи дивизия, 389-Қизил Байроқли ўқчи дивизия, 162-Ўрта Осиё Қизил Байроқли ўқчи дивизия ва бошқалар ҳам Берлингача бориб, кўп мардликлар кўрсатдилар.

1945 йил 24 июнда бўлган Москвадаги Ғалаба парадида ўзбекистонлик 47 жангчи иштирок этди.

Ўзбек халқи ҳарбий маҳорат кўрсатган ўз қаҳрамонлари билан ҳақли равишда фахрланади. Уларнинг кўплари ҳозир ҳам аҳолини ва ёшларни байналмилаллик ҳамда ватанпарварлик руҳида тарбиялаб, меҳнатсеварлик, уюшқоқлик намуналарини кўрсатмоқдалар.

ТУРКИСТОНЧИЛАР

ҚИЗИЛ Байроқли Туркистон ҳарбий Округи ҳарбий сиёсий бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, тарбиявий ишлар бўлими бошлиғи подполковник **В. Д. Мостовшчиков** «Туркистон Ҳарбий Округи Ватан мудофаасида» мавзуида маъруза қилди.

— Округимиз территориясида тузилган қисм ва қўшилмалар,— деди у,— ўзларининг жанговар байроқларини сўнмас шуҳрат билан буркадилар. Шавкатли 316-Панфилов дивизиясидан ташқари 83-тоғ-ўқчи дивизияси, 69-ўқчи дивизия, 34- ва 35-алоҳида курсантлар бригадалари; 87-Туркистончи бригада, кавалериячи дивизиялар ва бошқалар ўзининг жанговар йўлини шу ердан бошлаган эдилар.

Уруш йиллари давомида ҳаммаси бўлиб округда 40 дан ортиқ дивизия, 20 та бригада, юзлаб марш бўлинмалари тузилиб, ўргатилган ва фронтга жўнатилган эди. Улар Улуғ Ватан урушининг ҳамма жанговар операцияларида фаол қатнашдилар.

Сталинград мудофааси солномасига 11 туркистончи қаҳрамоннинг жасорати олтин ҳарфлар билан битилган. Улар орасида тўққиз нафар ўзбек, бир қозоқ ва бир нафар татар бор эди. Бу гуруҳ душмандан тортиб олинган муҳим тепаликни ҳайратомуз жасорат билан мудофаа қила олди. 11 нафар юртдошимизга қарши ҳужумларнинг бирида бир вақтнинг ўзида 300 га яқин гитлерчи қатнашди. Лекин совет аскарлари ўлимга тик боқдилар, душманнинг йўлига ғов бўлиб турдилар. Ҳалок бўлган жангчилар шарафига бу жой «Шарқли 11 қаҳрамон тепалиги» деб аталди.

Курск жангида бизнинг ҳарбий округимизнинг кўпгина қўшилмалари ва қисмлари шуҳрат қозондилар. Яковлево қишлоғи яқинида бўлган жангларда Тошкент билим юртида тарбияланган гвардия лейтенанти В. С. Шаландин қаҳрамонона жасорат кўрсатди. Унинг экипажи душманнинг 4 та танки, 3 та танкка қарши қуроли ва 40 та рақиб аскарини яксон қилди. Ватаннинг содиқ ўғлони сўнгги нафаси қолгунча курашди. 1944 йил 10 январда Вальдемар Шаландинга ўлимидан кейин Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. Унинг номи Тошкент олий танк командирлари билан юрти рўйхатига абадий ёзиб қўйилди.

Курск яқинида бўлган улкан қирғинбаротда «Ўзбекистон бронепоезди» ўзининг жанговар шуҳратини оширди. Бу бронепоезд Ўзбекистон меҳнаткашларининг шахсий жамғармалари ҳисобига 1942 йил ёзида тузилган эди.

Душман устидан қозонилган ғалабага фронт орқасида ҳам асос солинди. Ўрта Осиё республикалари худудидан фронт чизиғи ўтмаган бўлса ҳам ҳар бир шаҳар, ҳар бир қишлоқ, ҳар қайси уй ва ҳар бир кишининг қалбидан жасорат йўли ўтган эди дейиш мумкин.

Уруш йиллари Ўрта Осиё ва Қозоғистон мамлакатнинг энг йирик саноат-техника марказига айланди. Шуни айтиш кифояки, урушнинг дастлабки ойларида Ўзбекистонга мамлакатнинг ғарбий районларидан юздан ортиқ саноат корхонаси кўчириб келтирилиб, ғоят қисқа муддат ичида сафга турғазилган эди. Бу корхоналар фронт учун ҳамма зарур нарсаларни — қурол-яроғлар, ҳарбий анжомлар, кийим-бош ва озиқ-овқатларни етказиб бериб турди. Республикамиз меҳнаткашлари танк ва самолётлар ясаш учун ўзларининг юз миллионлаб пул жамғармаларини юборган эдилар.

Туркистон Ҳарбий округида тарбияланганларнинг кўплари дўст Афғонистонга байналмилал ёрдам кўрсатиш вақтида мардлик ва қаҳрамонлик намойиш этдилар. Улар кўплаб орден ва медаллар билан тақдирланишган. Улар орасида энг жасурлари эса Совет Иттифоқи қаҳрамони унвонига сазовор бўлганлар. Офицерлар Н. Ковалев, А. Левченко, Н. Малишев, кичик сержант Ю. Исломов, ефрейтор А. Корявин ва бошқалар шулар жумласидандир. Уларнинг номлари гражданлар ва Улуғ Ватан уруши қаҳрамонларининг номлари билан ёнма-ён турипти.

ЯНГИ ДАВР, ЯНГИЧА ТАЛАБЛАР

ҲОЗИРГИ халқаро аҳвол, мамлакатимиздаги ички вазият Совет Армияси жангчилари ва Қуролли Кучларимиз олдига янги вазифалар, янгича талаблар қўймоқда. Қайта қуриш муносабати билан армиямизда бўлаётган ислоҳотлар, ҳарбий хизматчилар учун яратилаётган қулайлик ва имтиёзлар кўпчиликни қизиқтирмоқда. Шунинг учун ҳам илмий-амалий анжуман қатнашчилари бу хусусда тушган саволларга муфассал жавоб беришга ҳаракат қилдилар. Айниқса Ўзбекистон ССР ҳарбий комиссарининг муовини, ҳарбий сиёсий бўлим бошлиғи подполковник **Мақсуд Йўлдошев**га кўп саволлар тушди. У республика президенти И. А. Каримов Фармонлари асосида Ўзбекистондан ҳарбий хизматга чақирилган аскарлар учун яратилаётган янги имтиёзларни шарҳлаб берди.

Ўзбекистон ССР Президентининг «Жумҳурият ёшларини армияга чақиришни ва уларнинг ҳарбий хизматни ўташини такомиллаштириш чоралари тўғрисида»ги Фармонига мувофиқ ССЖИ Қуролли Кучлари Бош штаби билан Ўзбекистон ССЖ Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси ўртасида Ўзбекистон ССЖ фуқароларини муддатли ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирув ва уларнинг ҳарбий хизматни ўташини яхшилаш тўғрисида яқинда муҳим битим имзоланди.

— Битимнинг асосий мақсади,— деди М. Йўлдошев, — суверен давлат бўлмиш Ўзбекистон ССЖ фуқаролари ҳарбий хизматчиларнинг ва улар оила аъзоларининг ижтимоий ҳимояланишини таъминлашдан иборатдир.

Саломатлиги яхши бўлмаган чақирилувчиларни ҳақиқий ҳарбий хизматга чақиришга йўл қўйиб бўлмаслиги аҳдлашган томонлар фаолиятидаги асосий принцип деб ҳисобланади. Бу ишда ССЖИ Мудофаа вазирлиги, ССЖИ Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Ўзбекистон ССЖ Соғлиқни сақлаш вазирлиги, мамлакатнинг етакчи тиббиёт илмий муассасалари томонидан биргаликда ишлаб чиқилган ССЖИ Қуролли Кучларидаги тиббий текширув ҳақидаги низомга амал қилинади.

Муддатли ҳарбий хизматни ўташ пайтида акаси ҳалок бўлган ёки ўлган чақирилувчилардан ота-онанинг розилиги билан ака ёки уканинг фақат бири тинчлик пайтида муддатли ҳарбий хизматга чақирувдан озод этилади.

Ўзбекистон ССЖдан чақирилган ёшлар Кавказорти Ҳарбий Округи қўшинларини ва Каспий флотилияси кучлари, шунингдек. Кавказорти Ҳарбий округи худудида жойлашган Қора денгиз флоти кучларини комплектлашга юборилмайдилар.

Яна бир янгилик шундан иборатки, белгиланган муддатларда ҳақиқий ҳарбий хизматни ўтаган фуқароларни хизматдан бўшаганида уларни жумҳуриятнинг жамоат ташкилотлари ва ўша ҳарбий қисмлар вакиллари ҳамроҳлигида доимий яшаш жойларига ёки ССЖИ Қуролли Кучлари бирлашмалари ва жумҳуриятнинг маҳаллий ҳарбий бошқарув органлари билан келишилган пунктларга олиб келиб қўйиш юзасидан барча чоралар кўрилади.

Шуни айтиш кераккки, кейинги пайтда қабул қилинган қарорларни амалга ошириш борасида ҳарбийларимиз ва маҳаллий маъмурлар баъзида журъатсизлик қилмоқдалар. Умуман ҳарбий идораларда қайта қуриш ҳозирги давр талаблари даражасида бўлмаяпти, баъзан давр тақозо этаётган ўзгаришларни ҳарбий қисмлардаги айрим командирлар тан олгилари келмаяпти, улар қайта қуриш шарофати билан эсаётган оромбахш шабадалар йўлини тўсиб қолишга уринмоқдалар.

ҲАРБИЙ СИР ВА ОШКОРАЛИК

АНЖУМАН қатнашчилари Ўзбекистон ССЖ Давлат хавфсизлик қўмитаси жамоат билан алоқалар марказининг раҳбари **Р. Ж. Акромов**нинг чиқишини катта қизиқиш билан кутдилар. У ДХҚ идораларидаги қайта қуриш ҳақида тўхталди. Бу идораларда кўп нарсалар жамоатчиликка ошкор қилинмоқда. Давлат хавфсизлиги манфаатлари жамият манфаатларига бўйсуниши, ана шу манфаатлардан келиб чиқиши лозимлиги уқтирилди.

— Хўш, сирлар сақланиб қоладими?

— Албатта, сақланиб қолади. Сиёсий сирлар ҳам, ҳарбий сирлар ҳам, иқтисодий сирлар ҳам. Махсус хизматлар бир томондан уларни ҳимоя қилиши, иккинчи томондан эса, маҳфий маълумотларни қўлга киритиши керак. Шунинг учун разведка ва контрразведкани тугатиш тўғрисида гапиришга ҳозирча вақт эрта.

— Разведка ва контрразведканинг қанчалик самара келтираётганлигини рақамларда ифодалаш мумкинми?

— Бу анча мураккаб иш. Бунда, чамаси, биз қандай сирларни сақлаб қолганлигимиз, қандайларини сақлаб қололмаганлигимиз, қандай стратегик ахборотни қўлга кирита олганлигимизни ҳисобга олиб, таҳлил этиш керак. ...Агар истасангиз шундай рақамни келтиришим мумкин. Мамлакатда биргина 1989 йил давомида уюшган жиноятчиликка қарши кураш жараёнида давлатга 170 миллион сўмдан ортиқ қайтарилди.

Нотиқ уруш арафасида ва уруш йиллари чекистлар қилган ишлар ҳамда улар бошидан кечирган оғир кунлар ҳақида ҳам гапириб берди. Сталин хавфсизлик органларини партия ва давлатдан юқори қўйган эди. Унинг шахси чинакам ёвузлик тимсолидир. Айни ўша йиллари халққа қарши террорни қоралаган 20 минг чекист отилган эди. 37—38-йилларда НКВД авахтахоналарида кўпчилик разведкачиларимиз йўқ қилиб юборилганлиги ҳаммага ҳам маълум эмас. Чет эллардан қанчадан-қанча вакилларимиз Москвага чақирилиб, сўроқ қилинарди. Ниҳоятда қийинчилик билан яқинлашаётган уруш тўғрисида олинган маълумот барибир ошкор қилинмади. Ким билсин, раҳбарларимиз бу маълумотдан ўз вақтида фойдаланишганда, эҳтимол, Улуғ Ватан уруши бошқача давом этган бўлармиди.

Ёш, истеъдодли разведкачиларимиз қисқа муддат ичида — 38—41-йилларда ниҳоятда қимматли маълумотларни қўлга киритишга муваффақ бўлган эдилар. Биз уруш қачон бошланиши тўғрисида энг ишончли маълумотга эга эдик. Урушнинг муддатлари тўғрисида бизнинг разведкамиз ярим йил олдин ҳам, уч ой олдин ҳам, бир ҳафта олдин ҳам маълумот бериб турган эди...

Сталин ва унинг атрофидагилар бу ҳақда жуда яхши хабардор қилингандилар (бундан далолат берувчи аниқ ҳужжатлар бор), лекин ҳеч ким яккабош ҳокимга эътироз билдиролмади. Сталин шундай деб ҳисобларди: бу одам чет элдами, у хоин бўлиши керак, марказни нотўғри маълумот билан чалғитиши мумкин. Бу ишончсизлик халқимизга жуда қимматга тушди!

Ҳозир репрессия қилинган кишилар иши қайта кўриб чиқилмоқда. 30—40-йиллар ва 50-йилларнинг бошида 3 миллион 778 минг 234 киши репрессия қилинган эди. Ўша вақтда 786 минг 98 киши олий жазога — отишга ҳукм қилинган эди. Бу тергов ишларини қайта кўриб чиқиш давом этмоқда. Сталин ўлимидан кейинги ўтган саккиз йил мобайнида (1961 йилгача) 737 минг киши оқланган эди. Биргина 1988—1989 йилларнинг ўзида эса 844 минг киши оқланди. ДХҚнинг ҳар бир худудий органида махсус гуруҳлар тузилган. Улар гуноҳсиз айбланганлар ишини кўриб ҳар қайсисига холис баҳо беришмоқда.

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ анжуман қатнашчилари Улуғ Ватан уруши бошланиши, урушнинг ҳаяжонли онлари ҳақида ҳикоя қилувчи хроникал-ҳужжатли фильмларни томоша қилдилар. Бу лентaларнинг кўп қисми бевосита уруш майдонларида бўлган киночилар, шунингдек чет эллик ҳужжатчилар томонидан тарих учун муҳрланиб қўйилган. Улар уруш ҳақиқатини тўғри англаб етишга хизмат қилади. Шунингдек «Билимлар уйи» залида ташкил этилган суратлар кўргазмаси олдида ҳам кўплаб томошабинларни кўриш мумкин эди. Бу суратлар Улуғ Ватан уруши туфайли мамлакатимизда бўлган умумхалқ сафарбарлиги, фронт ва фронт ортидаги ҳаёт, партизанлар ҳаракатлари ҳақида ҳикоя қилади. «Ўзбекистон Улуғ Ватан урушида» деб номланган стенд бой материаллар билан жиҳозланган. Уларни Туркистон Ҳарбий Округи музейи ходимлари тўплаб, томошабинлар ҳукмига ҳавола этишди.

Шу куни Маърузачилар уйига келган кишилар Улуғ Ватан уруши фахрийлари, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ҳамда ҳозирги ҳарбий бошлиқларнинг урушнинг айрим ҳаяжонли лаҳзалари ҳақидаги шахсий хотираларини ҳам қизиқиб тингладилар.

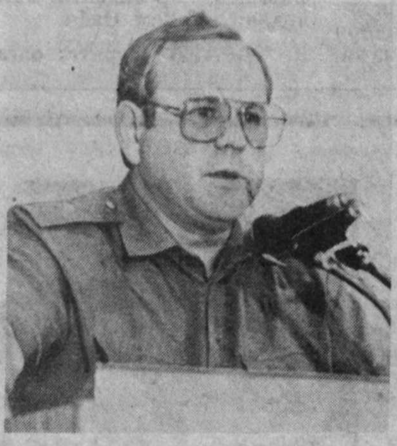

М. П. КОЗЛОВ.

Б. Ҳ. СИРОЖИДДИНОВ.

В. Д. МОСТОВШЧИКОВ.

М. М. ЙЎЛДОШЕВ.

Р. Ж. АКРОМОВ.

ЖАСОРАТ РАҚАМЛАРИ

● 130 нафар ҳамюртимиз «Ватан уруши партизани» медалига сазовор бўлган.

● 800 дан ортиқ туркистончи жангчи Совет Иттифоқи Қаҳрамони юксак унвони билан мукофотланган, улардан 4 нафари — Т. Я. Бегелдинов, Л. И. Беда, И. Ф. Павлов, С. Д. Луганский бу номга икки марта сазовор бўлганлар.

● Туркистончи учувчилардан олти нафари Николай Гастеллонинг ўлмас жасоратини такрорлаган. Булар орасида ажойиб шунқорларимиз Н. Абдиров, С. И. Морозов, Н. Ч. Надеждин, В. П. Янколар бор.

● 12 туркистончи жангчи кўксини душман амбразурасига қалқон қилиб, Александр Матросов жасоратини такрорлаган.

ЖАСОРАТ РАҚАМЛАРИ

● Ватан учун бўлган жангларда кўрсатган мардлиги ва жасурлиги учун Ўзбекистоннинг 120 мингдан ортиқ ўғил ва қизлари Совет Иттифоқининг орден ва медаллари билан мукофотланганлар.

● Ўзбекистонлик 282 жангчи Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони билан тақдирланган. 32 нафар киши Шуҳрат орденининг уччала даражаси билан мукофотланган.

● Ўзбекистонлик минглаб жангчилар чет элларни озод этганлиги учун жанговар мукофотларга ҳам сазовор бўлганлар: 5439 киши «Варшавани озод қилганлиги учун», 6846 киши «Прагани озод қилганлиги учун», 664 киши «Белградни озод қилганлиги учун», 2430 киши «Будапештни озод қилганлиги учун», 2 минг киши «Венани озод қилганлиги учун», 6758 киши «Берлинни озод қилганлиги учун» медаллари билан тақдирланишган.

Саҳифани С. МУСАЕВ тайёрлаган.
Сураткаш В. ТЎРАЕВ.

● *Ўқишга таклиф этамиз*

БИЛИМДОН ДЕҲҚОН БЎЛАСИЗМИ?

Ҳар йилгидек бу йил ҳам ўрта мактаб ҳамда ҳунар-техника билим юртларини кўплаб ёшлар битирмоқда. Энди уларнинг олдида ким бўлсам экан, деган савол кўндаланг бўлиши табиий.

Дунёда касблар жуда кўп. Аммо менимча, деҳқончиликдан улуғроқ касб бўлмаса керак. Чунки деҳқон ўз меҳнати билан инсонларга, барча жонзотларга ризқ-рўз яратади.

Жумҳуриятимиз билан тенгдош Тошкент қишлоқ хўжалик техникуми ўрта махсус маълумотли қишлоқ хўжалиги мутахассислари тайёрлайдиган маскандир. Халқимиз ижтимоий ва иқтисодий тангликни бошдан кечираётган бир пайтда кишиларни озиқ-овқат, кийим-кечак маҳсулотлари билан таъминлаш учун ҳамма соҳаларда бўлганидек, қишлоқ хўжалигида ҳам меҳнат интизомини мустаҳкамлаш зарур.

Ривожланган мамлакатларда деҳқончилик билан шуғулланаётганларнинг меҳнат унумдорлиги бизнинг Иттифоқимиздаги деҳқонлар меҳнат унумдорлигидан 8—11 маротаба юқори эканлиги ва уларнинг турмуш даражаси бизникидан анча яхшилиги ҳеч кимга сир эмас. Кейинги вақтда жумҳуриятимизда қишлоқ хўжалигида ишлайдиган деҳқонларнинг моддий манфаатдорликларини оширишга эътибор бирмунча кучайди. Колхоз ва совхозларда бригада, звено, оила пудратларининг жорий қилиниши, фермер шахсий хўжаликларининг ташкил этилиши, ишнинг кўзини билиб, юқори ва сифатли маҳсулот етказса ҳамда сотса, шунга яраша иш ҳақи тўланишининг давлат ҳужжатларида расмийлаштирилиши бунга ёрқин далилдир.

Жумҳуриятимизнинг суғориладиган деҳқончилик шароитида пахтадан бошқа экинларни икки маротаба экиб, улардан юқори ва сифатли ҳосил олиш заҳматкаш деҳқонларимизнинг одатдаги ишлари бўлиб қолмоқда.

Қишлоқ хўжалиги фанлари эришган ютуқлар ва илғор тажрибаларни ўрганиб, кенг кўламдаги агроном, ўсимликларни ҳимоя қилиш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқаришни ташкил этиш технологи ҳамда ер тузувчи техниклар тайёрлайдиган бизнинг ўқув даргоҳимиз юқорида айтилган вазифаларни бажарадиган ўрта бўғин кадрларини тайёрлайди. Агрономия бўлимини тамомлаганлар колхоз ва совхоз далаларида уруғчилик агрономи бўлиб ишлашлари мумкин. Қишлоқ хўжаликлари маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси бўйича ташкилотчи технологлар (фермерлар) тайёрлайдиган бўлимни битирганлар колхоз, совхоз ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарида агроном, бўлим, участка бошлиғи, пудрат усулида иш юритувчи фермер, хўжалик ҳисобида иш юритувчи бригада, звено раҳбари ҳамда қайта ишлаш, тайёрлаш корхоналарида ва қишлоқ хўжалик бўлимларида ўсимликларни ҳимоя қилиш станциялари, биолабораторияя, питомник, уруғчилик станциялари, теплица хўжаликлари, бўрдоқичилик комплекслари каби корхоналарда ўрта бўғин раҳбари каби лавозимларда ишлаш ҳуқуқига эга бўладилар.

Ўсимликларни ҳимоя қилиш бўлимини битирганлар эса агроном-энтомолог, ўсимликларнинг карантин соҳаси бўйича агроном, қишлоқ хўжалик экинларининг касалликлари, зараркунандаларга қарши курашувчи мутахассис вазифасида ишлайдилар.

Ер тузиш бўлимини битирганлар колхоз, совхоз ва лойиҳа билимгоҳларида ер тузувчи техник, техник-топограф, саноат ва уй-жой қурилишида техник-геодезист, ирригатор бўлиб ишлашлари мумкин.

Ҳукуматимиз ўқишни хоҳлайдиган истеъдодли ёшларимизга шароит яратиб бериш мақсадида талабаларга тўланадиган стипендия миқдорини қарийб 3,5 баробар оширди. Айни кунда ўқувчиларнинг ойлик стипендияси 136 сўмни, аълочиларники эса 161 сўмни ташкил қилади. Улар ётоқхона билан таъминланадилар.

Техникумимиздаги олий малакали ҳамда қишлоқ хўжалик фанлари номзоди унвонига эга бўлган муаллимлар ёшларга астойдил билим беришяпти. Машғулотлар учун лаборатория ва махсус хоналар замон талаблари даражасида жиҳозланган.

Техникум ҳузуридаги ўқув-тажриба хўжалигида олиб борилаётган ишлар яхши самара бермоқда. Талабалар назарий билимларини ўқув-тажриба хўжалигида ерни экишга тайёрлашдан бошлаб то ҳосилни йиғиб олиш, қишлоқ хўжалик машиналаридан тўғри фойдаланиш жараёнларини ўқитувчилари раҳбарлигида ўрганадилар ва ўзлари шу технологик жараёнларда иштирок этадилар. Звено ва оила пудрати ишлаб чиқариш йўл-йўриқларини мукаммал ўрганадилар.

Ҳозирги кунда жумҳуриятимизда 837 колхоз, 1026 совхоз ва бошқа қишлоқ хўжалик ташкилотлари фаолият кўрсатмоқда. Экинзорларимиз майдони 4 миллион гектардан ошиб кетди. Ана шундай катта майдонларда юқори ва сифатли маҳсулот етказаётган билимдон, миришкор, ўз касбини севувчи меҳнаткаш отахон ва онахонларимизнинг, яқин келажакда, ишларини қўлларидан олиб, уни ҳозирги замон талаблари даражасида давом эттирадиган ёш мутахассисларни муттасил етказиб туриш жуда катта давлат аҳамиятига эга бўлган масъулиятли вазифадир. Ана шундай вазифани Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик вазирлигининг ўқув ишлари бошқармаси бажариб келмоқда. Жумҳуриятимизнинг барча вилоятларида жойлашган 41 та техникум ўрта бўғин мутахассисларини тарбиялаб, халқ хўжалигининг турли соҳалари учун ишбилармонлар етиштирмоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, фақатгина бизнинг техникумимизда ер тузиш техниклари тайёрланади. Ўсимликларни ҳимоя қилиш бўйича мутахассисларни иккита —Тошкент ва Фарғона қишлоқ хўжалиги техникуми бўлимлари тайёрлайди. Фақат 20 та техникумда агрономлик мутахассислари ўқитилади, холос. Бу кўрсаткич жуда паст, албатта.

Тошкент қишлоқ хўжалиги техникумига ўрта мактабни битирган ёшлар қабул қилиниб 2 йилу 10 ой муддатда ишлаб чиқаришга йўлланма оладилар.

А. МАҲСИМОВ,
Тошкент қишлоқ хўжалик техникуми директори, қишлоқ хўжалик фанлари номзоди.

● ТАДБИРКОРЛИК билан иш юритаётган Янгийўл районидаги «Октябрь» жамоа хўжалигининг сут-товар фермаси чорвадорлари жорий йилда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Фермада 617 бош қорамол боқилмоқда, шундан 251 боши соғин сигирлардир. Ҳозиргача давлатга режадаги 255 ўрнига 269 тонна сут топширилди.

Бу ерда жамғариш ишлари ҳам жадаллик билан олиб борилмоқда. Суратларда: (юқорида, чапдан), молбоқар Азизбой Жўрабоев, хўжалик партия ташкилоти котиби Алижон Отахонов ва зоотехник Раҳимжон Сиддиқовлар озуқани кўздан кечирмоқдалар; илғор сут соғувчи Сапаргул Жангибекова.

Суратказ В. ТУРАЕВ.

КАРТОШКА, САБЗАВОТ БУНЧА ҚИММАТ?

Долзарб мавзуда суҳбат

Очиғини айтганда нарх-наво ошиб, тирикчилик ўтказиш анча қийин бўлиб қолгач, одамлар бу йилги деҳқончилик мавсумидан умид қила бошладилар. Гўшт-ку майли-я, топилганда озми-кўпми рўзғорга ишлатамиз. Зора сабзавот, картошка мева-чева сероб бўлса. Ҳарҳолда озиқ-овқат маҳсулотлари-ку! Лекин сен қиласан ўттиз, мен қиламан тўз-тўз, деганларидек табиат ҳам жуда қайсарлик қилмоқда. Ёмғир, кетма-кет, жала, дўл, сел ёғиб сабзавотчиликдаги ишларни анча қийин аҳволга солиб қўйди. Палакли экинларга шира тушиб кетди. Бодринг касалланди. Бирёқда ҳашарот. Бироқ, шунга қарамай деҳқонларимиз мардлик, жасорат намуналарини кўрсатиб ишламоқдалар. Шуни мамнуният билан айтиш керакки, вилоятимизда ҳар ойда йирик-йирик хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассислари билан биргаликда аҳволни таҳлил қилиш, чора белгилаш бўйича ўтказилган йиғилишлар яхши натижа берди. Жумладан, картошка кушандаси колорадо қўнғизига қарши олиб борилган курашлар туфайли ҳосил сақлаб қолинди. Ҳозирги мўлжалга қараганда ҳар гектаридан ўртача 20 тоннадан картошка олиш мумкин.

Янгийўл, Калинин, Тошкент районларида картошка кавлаш бошлаб юборилди. Лекин барибир бозорларда серобгарчилик бўлмаётгандек, бир кило картошканинг нархи 2,5—2 сўмдан тушмаяпти. Пиёз, сабзи, помидор ҳам қиммат.

— Унчалик эмас,— дейди вилоят деҳқончилик саноати уюшмаси раисининг сабзавотчилик, мевачилик бўйича ўринбосари Баҳром Носиров. — Бекобод, Янгийўл районларида картошка анча арзон бўлиб қолди. Тўғри, Тошкент бозорларида бироз қимматроқ. Лекин 1,5 сўмга ҳам топса бўлади.

— Давлат нархи қандай?

— 84 тийин билан 96 тийин ўртасида.

— Дўконларда борми? Сотилаяптими?

— Бор. Лекин сотувдаги нархни Тошкент шаҳар агросаноат уюшмаси белгилайдида.

— Арзонлашади деб умид қилса бўладими?

— Билмадимов. Лекин нима бўлганда ҳам бу йил 1 сўмдан тушмайди.

— Бунга чидаса бўлади. Чунки нарх-наво ошган, ўзи шароит шунақа-да. Умуман сабзавотчилик, картошкачиликда аҳвол қандай?

— Елиб-югуриш, анча ҳаракатлардан сўнг аҳволни бир мунча яхшилаб олдик десак бўлади. Лекин масаланинг иккинчи томони бор. Бу жиддий муаммо. Дейлик 12 тонна ҳосил давлатга топширилди. Қолган 7—8 тоннаси ҳам, албатта, тарозидан ўтказилиши керак. Деҳқонга маҳсулот сифатида бериладиган бу ҳосилнинг ҳам ҳисоб-китоби бўлгани маъқулда. Ана шунда бозорларимиз сероб бўлади деб ўйлайман. Деҳқон, 60 фоиз маҳсулотни давлат буюртмасига бергандан сўнг қолган 40 фоизини ўзи тасарруф қилади. Хуллаcа, бозорга олиб чиқиб сотсин, ёки колхоз-совхозга келишилган баҳода сотиши мумкин.

— Сабзавотчиликнинг бошқа соҳаларида аҳвол қандай?

— Карам йиғиштириб бўлинди ҳисоб. Эндиги вазифа бутун диққат эътиборни кечки экинларга қаратиш керак. Бу соҳада Янгийўлликлардан ўрнак олса арзийди. Улар анчагина майдонга кечки карам, сабзини экиб қўйдилар. Бекободликлар ҳам бу соҳада яхши ташаббус кўрсатмоқдалар. Улар қишнинг ғамини ҳозирдан емоқдалар.

Лекин Калинин, Оржоникидзе, Тошкент районлари ва бошқа айрим хўжаликлар ҳисобига 650 гектар картошка мўлжалдагидан камроқ экилган эди. Ҳозир бунинг ўрнини қоплаш ҳаракатидамиз. Чунки «Сортсемьовош» уруғликни ўз вақтида етказиб беролмай, панд бериб қўйди. Кузгиси билан бўлиб, 2 минг гектар майдонда кечки картошка етиштирилади. Бу кам албатта.

— Айрим мутахассислар, хўжаликларнинг раҳбарлари атроф-муҳитнинг бузилганиданми, ҳашаротнинг кўпайишиданми, бизда помидор бўлмаяпти, деб нолишади.

— Бу гапда жон бор. Лекин эпини қилганлар уддасидан чиқишяпти. Эрта экиб, плёнка тагида ўстириб ҳосил олаётганлар яхши даромад қилишмоқда. Лекин плёнка ҳам муаммода. Умуман помидор бу йил 5160 гектар майдонга экилди. Бу ўтган йилдагидан 200 гектар кўп. Ҳозир ғажов ҳосилга кирди. Бу ёғига эҳтиёт бўлиш, агротехника тадбирларини амалга оширишда хатога йўл қўймаслик керак. Айниқса Калинин, Оржоникидзе, Бўстонлиқ районлари помидор экинларига ишлов беришни кучайтиришлари керак.

— Назаримда мева-чева таъминотида ҳам тақчиллик бўладиганга ўхшайди?

— Буни яширмасдан айтавериш керак. Чунки ўзингизга маълум, бу йил мева-чевада ҳосил ўтган йилдагига қараганда 2—2,5 баробар кам. Борларини ҳам кейинги бўлиб ўтган дўл, жала, ёмғир тўкиб баракасини учириб юборди. Энди ҳамма гап бор ҳосилни тўла сақлаб қолишда.

— Бунинг учун нима қилиш керак?

— Юқорида айтганимдек, бу соҳада ҳам тадбиркорлик, ишбилармонлик зарур. Айниқса Паркент, Коммунистик, Бекобод районларининг соҳибкорлари, боғбонлари қаттиқ ишлашларига тўғри келади. Чунки бу районларда табиий офат жиддий зиён етказди. Пишиб етилган ҳосилни пешма-пеш йиғиб-териб олиб, тайёрлов пунктларига етказиб бериш, агар бунинг иложи бўлмаса дарҳол қоқи қилишга киришиш муҳимдир. Тўкилган-сочилган меваларга одатдагидек бефарқ қараш ярамайди. Уларнинг сира нобуд бўлишига йўл қўймай, йиғиб-териб олиб, иложи борича қайта ишловдан чиқариб, қишга асраб қўяйлик. Узумзорларда ҳам шу кунларда бажариладиган зарур юмушлар кўп. Қатор ораларини ҳайдаб, ўғит бериб, айниқса, чилла сувига қондирсак, бир бошдан икки бошнинг ҳосилини олса бўлади.

Хуллас сабзавотчилик, мевачилик боғдорчиликда қилинадиган ишлар кўп. Бунинг учун ҳар бир кунни, ҳар бир соатни ғанимат билиш керак.

Суҳбатдош Н. РИХСИЕВ.

ЖОНКУЯР

Ушбу мақола муаллифи, рўзномамизнинг фаол жамоатчи мухбирларидан бири Озод Искандаров бир неча кун бурун таҳририятимизга ташриф буюриб, Ўзбекистон Чорвачилик илмий тадқиқот илмгоҳида бўлганлиги ва чорвадорлар жонкуяри Абдулла Холиқовнинг 60 йиллик юбилейида қатнашганлиги ҳамда унинг илмгоҳда олиб бораётган ишлари ҳақида мароқ билан сўзлаб бериб, қуйидаги хабарни ёзиб қолдирган эди. Афсуски бу унинг сўнгги мақоласи эканлигини билмаган эдик...

Абдулла Холиқов жумҳуриятимизнинг чорвачилик бўйича етакчи мутахассисларидан бири ҳисобланади. У ўттиз беш йилдан буён Ўзбекистон Чорвачилик илмий-тадқиқот илмгоҳида чорва моллари маҳсулдорлигини ошириш, озуқа базасини мустаҳкамлашдек ғоят муҳим ва долзарб масалалар билан шуғулланиб келмоқда.

Унинг изчил изланишлари, ғайрати ва ташкилотчилиги туфайли чорва озуқасининг бир қатор янги навлари яратилди. Булар барча майдонларда етиштиришга ихтисослашган, тўйимлилиги ва маҳсулдорлиги юқори бўлган озуқа ва арпа навларидир. Бу навларнинг ўзига хос хусусияти шундаки, улар молларнинг гўштига гўшт, сутига сут қўшади. Унинг бевосита иштироки ва раҳбарлигида жумҳуриятимизда суғориладиган ерларда озуқа экинларини йил бўйи етиштириш чора-тадбирлари ишлаб чиқилди.

А. Холиқов илмгоҳда ёш мутахассислар етиштириш ишига ҳам муносиб улуш қўшиб келмоқда. У қишлоқ хўжалик фанлари доктори, 70 дан кўпроқ илмий ишларнинг муаллифидир. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими.

Яқинда Абдулла Холиқов қутлуғ 60 ёшини нишонлади. Илмгоҳда шу санага бағишланган шодиёна кечаси бўлиб ўтди. Илмгоҳ директори, қишлоқ хўжалик фанлари доктори У. Носиров олимнинг ҳаёти ва илмий фаолияти ҳақида гапирди. Ҳамкасблари уни 60 ёши билан муборакбод этишди ва илмий изланишларида ривож тиладилар.

О. ИСКАНДАРОВ.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

● **ПРАГА.** 1968 йилдан буён Чехословакияда турган марказий қўшинлар гуруҳи бутунлай тугатилди: шу гуруҳга мансуб бўлган сўнгги аскарлар тушган поезд чоршанбадан пайшанбага ўтар кечаси Миловице деган жойдан Совет Иттифоқига жўнаб кетди. 73,5 минг ҳарбий хизматчидан иборат бўлган катта армия гуруҳини олиб чиқиб кетиш 16 ой давом этди. ЧСФР федерал мажлисининг депутати, қўшинларнинг олиб кетилиши устидан назорат қилувчи парламент комиссиясининг раиси Михаэл Коцаб дастлабки якунлар ҳақида гапириб, журналистларга бундай деди: мана шу кенг миқёсли тадбирни амалга ошириш давомида совет томони билан ҳамкорлик жуда яхши даражада бўлди.

● **ЛОНДОН.** Британия савдо-саноат доираларининг таниқли намояндаси, ҳаммаси бўлиб 200 та компанияни бирлаштирувчи «Виржин групп оф компаниз» концерни директорлари кенгашининг раиси Ричард Брэнсон Ғарб томонидан Совет Иттифоқига иқтисодий ёрдам берилиши кераклигини айтди. У ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деб таъкидлади: ҳозир Ғарбнинг Совет Иттифоқи билан муносабатларида жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Биз ўз армияларимиз сонини қисқартираяпмиз, биргаликда ишлашга киришаяпмиз. Энди биз бир-биримизни душман деб билмаймиз, деди у. Совет Иттифоқи —Европанинг таркибий қисмидир, шу сабабли биз бир-биримизга имкони борича ёрдамлашмоғимиз керак.

Бироқ Ғарб мамлакатлари билан Совет Иттифоқи ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш учун мамлакатингиздаги аҳволнинг барқарорлигига компанияларимизнинг ишончи комил бўлиши жуда зарур, деб таъкидлади сўнгра Р. Брэнсон.

● **ВАШИНГТОН.** Корея Халқ Демократик Республикасининг ҳукумати Корея ярим оролидаги уруш йилларида дараксиз йўқолган деб ҳисоблаб келинган америкалик 11 ҳарбий хизматчининг суякларини Қўшма Штатларга топширмоқчи эканини чоршанба куни эълон қилди. АҚШ давлат департаменти бу қарорни бажонидил маъқуллади.

Давлат департаментининг расмий вакили Ричард Баучер бу тадбирни иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни аста-секин нормаллаштиришга кўмаклашадиган холис ният нишонаси деб баҳолади ва КХДР ҳамон дараксиз йўқолганлар рўйхатида турган АҚШ ва унга иттифоқдош мамлакатларнинг 8 мингдан кўпроқ ҳарбий хизматчисидан анча қисмини қайтариб бериш чораларини кўради, деб умид билдирди.

● **БОНН.** Бирлашган Германиянинг парламенти ва ҳукумати қаерда жойлаштирилади — Бонндами ёки Берлиндами — деган савол барча немисларни қизиқтирмоқда. Бу масала бугун ГФР Бундестагида муҳокама қилиниши лозим. Қизғин мунозаралар, етакчи сиёсий партиялар фракцияларининг мажлислари охирги кунгача ҳам бирон бир аниқ қарорга олиб кела олмади.

(ТАСС. 20 июнь).

● *Бизнинг эълон*

ДОН ЭКИНЛАРИ ЙИҒИМ-ТЕРИМИДА ЁНҒИН ХАВФСИЗЛИГИ

Дон экинлари йиғим-терими даврида ёнғин хавфини бартараф этиш мақсадида Тошкент вилоят Ички ишлар бошқармасининг ёнғиндан сақлаш бўлими ва Тошкент вилоят кўнгилли ўт ўчирувчилар жамияти

ЭСЛАТИБ ЎТАДИ:

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш жойларидаги ёнғин хавфсизлигини таъминлаш учун жавобгарлик ўша ҳудуддаги раҳбарларнинг зиммасидадир.

Бошоқли экинларнинг етилиши муносабати билан ер бўлакларининг яйловларга, темир изли ва катта қатновли йўлларга, дон омборларига туташ жойларини камида 4 метр кенгликда шудгор қилиш зарур.

Ғалла думбул олган даврда ўримдан олдин бўлакларни комбайннинг кунлик иш меъёридан ортиқ бўлмаган майдонлар ҳажмида бўлакчаларга ажратиш даркор. Бўлакчалар ўртасидан камида 8 метр кенгликда ўрилган жойлар қилиниб, 4 метр ҳажмда шудгор қилинади.

Вақтинчалик (муваққат) дала шийпонлари ғаллазорлар, дон омборлари, ғарамлар ва бошқалардан 100 метргача яқинликда жойлаштирилади. Дала шийпонлари майдончалари ҳам бир хил кенгликда шудгор қилинади.

Битер валлари, сомон майдалагичлар, транспортёрлар, термачлагичларни ўралиб қолган похоллардан ўз вақтида тозалаш керак.

ҚУЙИДАГИЛАР ТАҚИҚЛАНАДИ:

— ғалла йиғим-терими пайтида чўкиртакларни, анғиз қолдиқларини ёндириш ва гулхан ёқиш;

— дала шийпонларида, донни тозалаш омборларида, сомон ғарамхоналарида ва ҳосилни ташиш пайтида чекиш (фақат махсус ажратилган ва жиҳозланган жойлардагина чекишга рухсат берилади);

— ғаллахонада ишлаётган машиналар ва қурилмаларни қаровсиз қолдириш;

— дон омборларида кераксиз нарсалар ва ускуналарни сақлаш;

— дон омборлари ичида ички ёнув двигателли машиналардан фойдаланиш;

— электр ускуналардан фойдаланганда калибрлаштирилмаган сақлагичларни ишлатиш.

Ҳосил йиғим-терими жойларида ёнғин юз берганда қуйидагилар амалга оширилади:

— ёнғин ҳақида ўт ўчирувчиларга хабар қилиш;

— мавжуд воситалар билан ўтни ўчиришга киришиш;

— олов рўй берган жойдан одамларни ва техникани олиб чиқиш;

— ёнғин тарқалишини бартараф этиш учун атрофини шудгор қилиш керак.

Айтилган қоидаларга қатъий риоя қилиш иш жойларингизни ёнғиндан сақлашга кафолат беради.

Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш билан боғлиқ барча масалалар бўйича давлат ёнғин назоратининг район бўлимига ёки кўнгилли ўт ўчирувчилар жамиятига мурожаат қилиш мумкин.

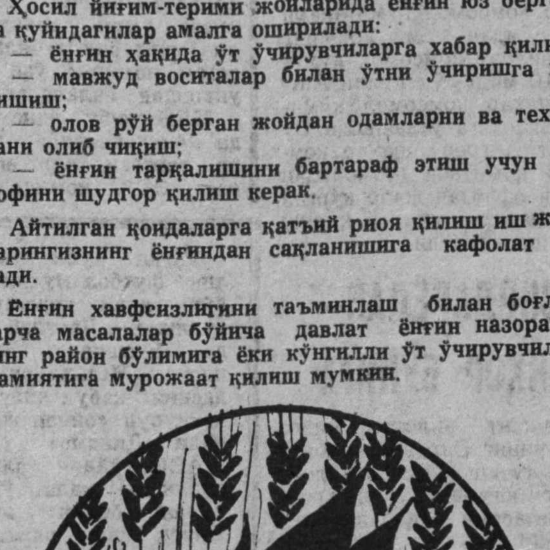

● Ғалла майдонига эҳтиётсизлик қилиб ташланган сигарета қолдиғи ёки ёқилган гулхан ёнғин рўй беришига олиб келади.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ИЖРОИЯ ҚЎМИТАСИ ИЧКИ ИШЛАР БОШҚАРМАСИНИНГ ЁНҒИНДАН САҚЛАШ БЎЛИМИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЎНГИЛЛИЛАР УТ УЧИРИШ ЖАМИЯТИ.

Мушоира-91

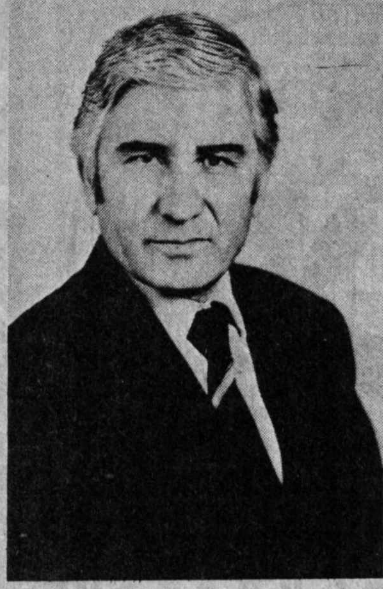

АСАД АСИЛ — Бўстонлиқ ноҳиясида туғилиб-ўсган. Жумҳуриятимиз матбуоти, шу жумладан, «Тошкент ҳақиқати»да шеърий, насрий асарлари, публицистик мақолалари чоп этилган.

Қаламкаш ўзининг 50 ёшини ижодий куч-ғайратга тўлган ҳолда кутиб олаётир. У анча вақт «Шарқ юлдузи»да ишлади, энди эса «Санъат» ойномасида масъул котиб лавозимида хизмат қилмоқда.

Биз кўп сонли муштарийлар номидан Асад Асилни қутлуғ ёши билан табриклаймиз, шу баҳона ҳукмингизга унинг шеърий машқларидан ҳавола этамиз.

ЧАҒАЛАЙ

Сирли денгиз мавжланади қирғоқларга тўш тираб,
Бир қари қуш зўрға учиб юрар танҳо тентираб..
Узоқдаги тўлқинларга энди етолмас зинҳор,
Қанотлари олатароқ, дунё бўлмиш унга тор.
Ҳорғин бу қуш бир майдонда пасту баланд айланар,
Денгиз эса тилин чўзиб қирғоқ бўйларин ялар.
Ана, бирдан чағалайнинг қанотлари ёпилди,
Шўнғиб кетди... балки унинг қидиргани топилди...
Қумлоқ узра ётган чирик оқизиққа қўнди у,
Эвоҳ, бирга яшаб ўтган жуфти бунда ўлик-ку!
Мунгли сайраб битта жойда чору ночор айланар,
Денгиз эса бу қушни ҳам ютмоқ учун шайланар.
Пайт пойлаб тўлқин сакрар қушни ўлжа олай деб,
Кўтарилар кўкка жонивор шояд тирик қолай деб.
Чағалайим аранг учиб юрар шўрлик қалтираб,
Жуфти эса ўлиб ётар тўнкага тумшуқ тираб...

МЕН СЕНИ...

Мен сени эркалаб ўтай умрбод,
Кафтимда тоғларни кўтариб ўтай,
Амрингга шунчалар тайёрми ҳеч зот,
Тила тилагингни, садағанг кетай!
Мен сени бошимдан тушурмасман ҳеч,
Минг йил шундай кечсин, ғинг деган номард!
Қошу қабоғингга боқиб эрта-кеч,
Гулдек баданингга юқтирмайин гард.
Мен сенинг ёнингдан силжимай нари, —
Куну тун теграңгда парвонанг бўлай,
Ўзимдан ўргансин ошиқлар бари,
Зорланиб юрмасин сира, ўргилай!..
Сен мендан, айтақол, не тилайсан, ёр!
Сиз ҳам сўранг дединг, битта илтимос:
Жоним, деб шивирла, майли сўнгги бор,
Астойдил шивирлаб, кейин дорга ос!

НИГОҲИМ ТУШДИ

Нигоҳим тушдию бўлдим паришон,
Меҳрим қалқиб кетди бир кўрганим он.
Хумор кўзларининг ажиб сеҳри бор,
Юзи равшан экан мисли лолазор.
Қора кўз, сарв қомат.. ҳеч нуқсони йўқ,
Ширинсухан экан, ақли ҳам тўлиқ...
Таъриф қилаверсам кунлар тугамас,
Сизга ниятимни айта қолай, бас:
Ҳар қандай орзуга тушар экан мос.
Бу малак ўхшаркан ёримга, холос...

КЕТОЛМАЙ ҚОЛДИМ

На илож севмадим, ҳеч севолмадим,
Бир оғиз «севаман» ҳам деёлмадим.
Замини йўқ изҳор асли не ҳожат!
Бор гапни айтишдан тил тиёлмадим...

Бош эгиб, сукутда турдинг эшитиб,
Ҳатто кўзларингда ёш ҳам кўринмас.
Латта-путталарни сочардинг титиб,
Наздингда бу дунё эди хору хас.
Тугунлар шай бўлди, аммо кетолмай
Ғимирсираб юрдинг, чиқармасдан сас.
Ўғлимиз тугмасин узвориб атай,
Яна ўралашдинг қаршимда бирпас.
Шу дамда мурғак жон талпиниб қолди,

Менга ҳайрат ичра қучоғин очиб.
Юрагим ҳапқириб, дармон йўқолди,
Сенга — онасига боқаман чўчиб...
«Йўқ, йўқ, шошмай тургин, қайга борасан!
Жанжалсиз уй сира бўлганми, ахир!»
Дейман-да, тақдирга ўзим бериб тан,
Йўлингга «чим босиб» чиқаман бир-бир...

Асад АСИЛ.

ВИЛОЯТ ЁШЛАРИ ҲАЁТИ

ХАЙРЛИ ТАДБИР

Свердлов номли шўро хўжалиги боғдорчилик бригадаси шийпонида байналмилал-жангчилар кечаси ўтказилди. Калинин район комсомол қўмитаси байрам дастурхони ташкил этди. Бу ерга районда истиқомат қилувчи 260 нафар байналмилал-жангчилар ташриф буюришди.

Назарбек Маданият уйи ходимлари иштирокидаги мусиқали чиқишлар кўпчиликка манзур бўлди. Кечага райондан ҳарбий хизматга чақирилиб, байналмилаллик бурчини адо этаётган вақтда ҳалок бўлган 12 нафар йигитнинг ота-оналари ҳам таклиф қилинди. Комсомол қўмитаси уларга эсдалик совғалари тақдим этди.

БОШГА КУЛФАТ ТУШГАНДА...

Халқимизда авалдан қолган гап бор — «Дўст бошга кулфат тушганда билинади». Ангрен шаҳрининг Жигаристон қишлоғида юз берган табиий офатдан жабр кўрганларга ёрдам қўлини чўзган биродарларимиз сони кундан кунга ортиб бормоқда. Кимдир моддий, кимдир эса маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватламоқда.

Вилоятимиз комсомол-ёшлари ҳам бу ишда четда қолганлари йўқ. Район ва шаҳар комсомол қўмиталари минг сўмдан жами 20 минг сўм, вилоят комсомол қўмитаси 10 минг сўм пулни Ангрен шаҳар комсомол қўмитаси ҳисобига ўтказишди. Бу маблағ Ангрен шаҳар комсомол қўмитаси томонидан табиий офатдан жабр кўрган ёш оилаларга уй-жой қуриш учун ишлатилади.

СИРДАРЁДАН— АНҲОР БЎЙИГА

Тошкент вилояти Чиноз районининг Сирдарё вилояти билан туташ қисмида вилоят ёшлари югуриш бўйича кросс эстафетасини қабул қилиб олдилар.

Кросс иштирокчилари Чиноз, Янгийўл, Калинин районлари бўйлаб катта ўзбек тракти маршрутида югуришиб, йўл-йўлакай Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлганлар, байналмилал-жангчилар ҳайкалларига ва қабрларига гулчамбарлар қўйишди.

Эстафетани қабул қилиб олиш даврида митинг ўтказилди. Унда Чиноз район уруш ва меҳнат фахрийлари кенгаши раиси А. Қолдибоев, Улуғ Ватан уруши фахрийлари Ф. Мирёқубов, Х. Юсупов, байналмилал-жангчилар Кенгаши раиси Б. Тўлаганов, Чиноз район партия қўмитаси котиби Т. Оллаберганова, вилоят комсомол қўмитаси котиби А. Каримовлар иштирок этишди.

Шу куни Тошкент вилояти спортчилари эстафетани Тошкент шаҳри ёшларига топширишди. Кеч соат 6.00 да Тошкент шаҳри спортчилари маррага — Ленин номли майдондаги Номаълум солдат қабрига етиб келдилар ва Тошкент шаҳар комсомол қўмитаси котиби Элбек Норов иштирокида қабрга гулчамбарлар қўйдилар.

Гулнора УМАРОВА.

ХОТИРА

Марҳумнинг бегонаси бўлмайди!

«Ўғлим Тоҳиржон ипак қурти олиб кела туриб, юрак зўриқишидан вафот этди. Худога нима ёзган эдимки, мен фарзанд доғига дучор бўлдим. Алам қиладигани, эндигина 27 баҳорни кўрган фарзандим оғзи ошга етганда, боши тошга тегди. Рафиқаси, уч ўғли — 4 ёшли Улуғбек, 3 ёшли Дурбек ва 9 ойлик Жавлонбек мен каби бўзлаб-бўзлаб қолдилар. Яхши ниятлар билан эндигина қуриб битирган ҳовли-жойида роҳатланиб яшамади ўғлим шўрлик. Фалакнинг мен муштипарда, ёш аёлда, уч нафар норастада, хокисор отаю жигаргўшаларда не қасди бор экан-а?»

Карима опа АБДУЛЛАЕВА, жумҳурият аҳамиятига молик пенсионер, жумҳурият Олий Кенгашининг 1971—1975 йиллардаги халқ ноиби.

«Марҳум Тоҳиржон Абдуллаев, 1964 йилда туғилган. Тошкент шаҳар ижроқўми Ички ишлар бошқармаси ички хизмат ходими, оддий аскар. Оилали, уч фарзанднинг отаси».

ТОҲИРЖОН ҳақида бор билганларим шулар. Ҳа, яна укаси Шерзоднинг шу йил 31 май тунги соат 23 да ёзган ўн олти қатор шеърий ёдномаси:

Қалбимизга тўлдириб армон,
Орзуларга етолмай кетган,
Сўнгги сўзин айтолмай кетган
Меҳрибоним акам Тоҳиржон!..

БИЗДА шундай ёзилмаган қонун мавжуд: кимдир вафот қилса у ҳақда хотира ёзишдан аввал марҳумнинг таржимаи ҳолини суриштирамиз, агар тириклигида бирор орден олган ёки баландроқ лавозимда ишлаган бўлса ёднома битилади. Агар марҳум ҳали ўзи ҳаёт отлиқ денгизнинг аччиқ-чучугини тотиб улгурмаган бўлса, у ҳолда (кўпинча) ёзмаймиз. Наҳотки, инсон умри ордену нишонлар ёки турли мартабалар билан ўлчанса? Инсон деган номнинг ўзи ҳар қандай мансабу унвондан баланд эмасми?!

МЕН ушбу ёдномани фарзанд доғида йиғлайвериб, кўз қорачиқлари хира тортган муштипар ОНА, заҳматкаш ОТА номидан битмоқдаман. Севиб-севилиб, аммо муҳаббатнинг завқига қона олмаган, ёшгина бева қолган АЁЛ номидан ёзмоқдаман. Ҳар куни эрталаб «Яхши бориб келинг, адажон!» — деб Тоҳиржонни ишга кузатадиган, кечқурун: «Ассалом. Менга нима олиб келдингиз?» — деб бўйнига осилиб ишдан кутиб оладиган Улуғбек ва Дурбек номидан сатрлар яратаяпман. Эндигина: «Ад-да, ад-да», — деб тили чиқаётган, отасининг овозини эшитган они аланглаб қидирадиган 9 ойлик Жавлонбек номидан қоғоз қоралаяпман.

Ҳар варақ тўлар-тўлмас жойимдан сапчиб тураман. Бир гал ОНАИЗОР, сўнг ОТА, учинчи бор КЕЛИНЧАК, яна бир гал эса УЛУҒБЕК, ДУРБЕК ва ЖАВЛОНБЕК бўлиб нола чекаман:

ОТА-ОНА ФАРЁДИ:

«Кенг дунёга келиб—турмаган, болам,
Бағримни тўлдириб юрмаган, болам.
Сендан умидларим шумиди дунё,
Қайси гуноҳим-чун бўзларман бу дам?
Онангнинг кўксида доғлари қолди,
Отангнинг кўзида доғлари қолди.
Фарзандим, дилбандим, куну тун энди
Фалакни куйдирар оҳлари қолди!»

КЕЛИН НИДОСИ:

«Сароблрга дўниб хоҳиш ҳам,
Бўғзим қуяр букун нолишдан,
Ҳажрингизда гўё Кумушман,
Отабегим қайдан топайин,
Сизни излаб қайга чопайин?
Юрагимда Бобур армони,
Фурқат каби фироқ сарсони,
Нолишлардан ҳалқумда жоним,
Топинганда қайдан топайин,
Сиғинганда қайга чопайин?»

УЛУҒБЕК ВА ДУРБЕК НОЛАСИ:

«Тонг отмасин деймиз зорланиб,
Кузатмоққа Сиз йўқсиз энди.
Дунё турар буткул торланиб,
Ота, деган сўз мутлоқ тинди...
Кеч бўлмасин деймиз ёлвориб,
Ишдан ҳориб келар Сиз йўқсиз.
Ҳар тонг, ҳар кеч дардимиз ёриб,
Дардлашамиз укам иккимиз!»

ЖАВЛОНБЕК:

«Жавлонларим кимга кўрсатай,
Хандонларим кимга кўрсатай?
Кенжатойим дердингиз суюб,
Армонларим кимга кўрсатай?
Бувам, бувим, акам йиғлайди,
Бешик узра онам йиғлайди.
Ад-да, ад-да, бир келиб кўринг
Юрак бағрим, танам йиғлайди.
Кўча-кўйда қўлига олиб,
Мени маҳкам кўксига босиб,
Кўзларидан ёши сел тошиб
Учратган ҳар одам йиғлайди!..»

ДЕЙДИЛАРКИ, ўлим ёш, қари деб танлаб ўтирмайди. Буни биз тириклар яхши биламиз. Тўғри туғилмоқ бор, кетмоқ тайин. Сир эмаски, кейинги вақтда одамлар ўртасидаги меҳр-оқибатга анча путур етди. Марҳумларни эса кўпинча, уларнинг бирор маъракасидагина эслайдиган бўлиб қолдик. Аммо бугун тан олиб, кечроқ бўлса-да, хатоларимизни англаб етмоқдамиз. Ушбуни чоп этишдан мақсад, одамлар ўртасидаги ўзаро эътибор, оқибат туйғуларнинг янада мустаҳкамланишига бўлган интилишдир. Зеро, турли сабабларга кўра ёш кетганлар кўпдир. Ҳаммасининг ҳаётда ўз ўрни бўлган, албатта.

Ўртамиздаги меҳр-оқибат янада мустаҳкамланаверсин. Марҳум ва шаҳидлар хотирини доимо эъзоз қилайлик. Ушбуни ёзишдан мақсад, юқорида айтганимиздек, онани фарзанд доғида куйдириб, ҳаётдан бевақт кўз юмган бир ўспиринннинг руҳини шод этиш, онажонга эса жигарбандини эслаш билан андак бўлса-да тасалли бериш. Зеро, ўртамиздан меҳр-оқибат ҳеч қачон кўтарилмасин. Марҳумнинг бегонаси бўлмайди, ўтганларни унутмайлик, азизлар!

Дилмурод САИДОВ.

ФУТБОЛ: ОЛИЙ ЛИГА

МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРИГА ИШОНМАЙДИ

Ўтган куни ўзбекистонлик футбол мухлислари бир йўла икки учрашув гувоҳи бўлишди. Дастлаб Тошкентда «Пахтакор» Запорожьенинг «Металлург» командасини қабул қилган бўлса, кечқурун «ойнаи жаҳон» орқали «Динамо» (Киев) — МАСК ўйини олиб кўрсатилди. Иккала ўйин ҳам дуранг билан якунланди. Бироқ икки учрашув ўртасида ер билан осмонча фарқ бор эди. Киевда иккала команда замонавий футбол тактика ва техникасини намойиш қилишди. Киритилган тўрттала тўп чиройли комбинациялар натижасида амалга оширилди. Тошкентдаги учрашув эса маҳаллий биринчилик ўйинларини эслатди. На кураш бор, на шижоат. 0:0 ҳисоби ҳам айнан шундай ўйинларга хосдир. Қизиғи шундаки, «Пахтакор» мавсумнинг илк учрашувини ҳам шу ҳисобда якунлаган эди. Бироқ унда ҳали умидларимиз катта эди. Кечаги мазмунсиз, манзарасиз ўйиндан сўнг эса...

«Пахтакор» биринчи даврада жадвалнинг энг сўнггида қолди. Учрашувдан сўнг анъанавий ўтказиладиган матбуот конференциясида «Пахтакор» раҳбарларига бир неча савол билан мурожаат қилмоқчи эдик. Бироқ улар спорт журналистларига ҳурматсизлик қилишди. Натижада саволларга... меҳмонлар бош тренери Надеин жавоб қайтарди.

Умуман, биринчи давранинг сўнгги тури дурангга бой бўлди: «Динамо» (Киев) — МАСК — 2:2, «Шахтёр» — «Торпедо» — 2:2, «Спартак» (Москва) — «Металлист» — 2:0, «Помир» — «Арарат» — 2:1, «Днепр» — «Локомотив» — 2:0, «Черноморец» — «Динамо» (Минск) — 1:1.

Иккинчи давра ўйинларини «Пахтакор» сафарда бошлайди. 25 июнь куни «Локомотив», 30 июнь куни «Торпедо» ҳамшаҳарларимизни қабул қилишади. 3 июль куни эса биринчи давранинг қолдирилган ўйинида «Спартак» «Пахтакор» билан куч синашади. Мавсум давомида «Пахтакор» сафардан бирорта ҳам очко олиб қайтмади. Мана, яна Москвада кетма-кет уч ўйин. Бу шаҳар эса кўз ёшларига ишонмайди.

Аброр ИМОМХЎЖАЕВ.

● СУРАТДА: «Пахтакор» — «Металлург» учрашуви пайти.

Сураткаш В. ТЎРАЕВ.

МУСОБАҚА ЖАДВАЛИ

	Ў	Ю	Д	М	Т	О
1. МАСК	15	10	4	1	32—16	24
2. «Шахтёр»	14	3	11	0	16—11	17
3. «Спартак» М	12	6	4	2	16—10	16
4. «Арарат»	15	6	3	6	14—15	15
5. «Динамо» Мн	15	5	5	5	17—16	15
6. «Торпедо»	14	4	7	3	14—10	15
7. «Динамо» К	14	4	7	3	16—17	15
8. «Помир»	15	3	9	3	13—15	15
9. «Днепр»	14	4	6	4	10—11	14
10. «Металлист»	15	4	6	5	14—17	14
11. «Черноморец»	15	2	10	3	15—13	14
12. «Металлург»	15	4	5	6	10—13	13
13. «Динамо» Мн	14	4	3	7	14—18	11
14. «Спартак» Вл	13	3	5	5	14—18	11
15. «Локомотив»	15	3	5	7	11—19	11
16. «Пахтакор»	14	3	4	7	15—20	10

Кеча бўлиб ўтган «Динамо» (Москва) — «Спартак» (Владикавказ) учрашуви натижаси жадвалда инобатга олинмаган.

Муҳаррир Н. НАСИМОВ.

ЭЪЛОНЛАР БУРЧАГИ

ОРЖОНИКИДЗЕ НОҲИЯ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БЎЛИМИ

қобилиятли болаларни 3-ишлаб чиқариш комбинати қошида очилган

3-БОСҚИЧ МАКТАБ —ИНТЕРНАТИНИНГ 10-СИНФИГА

фақат «яхши» ва «аъло» баҳолар билан 9-синфни битирган ўқувчиларни

ОЛИЙГОҲНИНГ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЎҚИШ СОҲАЛАР БЎЙИЧА ЎЗБЕК ТИЛИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Бу ўқув даргоҳи Тошкент тиббиёт, машинасозлик ва транспорт олийгоҳларининг комиссиялари иштирокида ёзма иш асосида қатъий синф асосида ўтказилади.

Тошкент тиббиёт олийгоҳига кирувчилар химия, биологиядан, транспорт ва машинасозлик олийгоҳига кирувчилар физика ва математикадан синов имтиҳонлари топширадилар.

ҲУЖЖАТЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ 1 ИЮЛГАЧА

Олийгоҳга кирувчилар учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: 9-синфни битирганлик ҳақидаги шаҳодатнома, туғилганлик ҳақидаги гувоҳномадан кўчирма, тиббиёт маълумотномаси, таржимаи ҳол, 3х4 ёки (5х6) ҳажмли расм.

Кириш имтиҳонлари 5 июлдан 10 июлгача.

Манзилгоҳимиз: Тошкент вилояти Оржоникидзе ноҳияси «Коммунист» жамоа хўжалиги, 3-ўқув ишлаб чиқариш комбинати биноси, телефон 67-886.

Автобуслар: 491, 167, Қибрай-Гулистон — «Коммунист» жамоа хўжалиги идораси» бекати.

«Қибрай—Селекция» автобусининг «Коммунист» бекати.

Маълумотлар учун: Оржоникидзе ноҳия халқ таълими бўлими, телефон 61-244.

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИДАГИ 37-КЕЧКИ ЎРТА УМУМТАЪЛИМ МАКТАБИ

СССР ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ АКАДЕМИЯСИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИЛМГОҲИНИНГ УЗЛУКСИЗ ТАЪЛИМ МАРКАЗИ

1991—92 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

УМУМТАЪЛИМ МАКТАБИНИНГ 9 ВА 10-СИНФЛАРИГА;

10-ихтисослаштирилган синфларга. Ихтисослаштирилган синфларни битирган ўқувчилар ўрта маълумот тўғрисидаги аттестатни олиш билан бирга қуйидаги ихтисосларни ҳам эгаллаб чиқадилар:

«МАКТАБГАЧА МУАССАСАЛАР ТАРБИЯЧИСИ»;

«кичик тиббий ҳамшира» (бир вақтнинг ўзида олий ва ўрта тиббиёт ўқув юртига кириш учун тайёргарлик кўриш билан);

«кенг қамровли безатувчи-рассом», «бадиий ўймакорлик», «ганч ўймакорлиги». Таълим — бадиий билим юрти дастури асосида олиб борилади;

«кимёгар-лаборант» (бир вақтнинг ўзида олий ўқув юртига кириш учун тайёргарлик кўриш билан);

Умумтаълим фанларидан ташқари, менежмент асослари, бухгалтерия ҳисоби, машинкада ёзув, иш юритиш, инглиз, форс тиллари, компьютер техникаси каби фанларни ҳам ўзлаштириш имконини берувчи 10-ихтисослаштирилган синфларга.

Мактаб қошида болалар овқатларини пиширувчи ошпазларнинг малакасини ошириш, ўзбек тилини ўрганиш, ўзбекча ва русча матнлар билан ишлай оладиган иш юритувчи-машинисткалик курслари ишлаб турибди.

Курсларни ва ихтисослаштирилган курсларни битирганлар ўзлари эгаллаган касб бўйича ишлаш ҳуқуқини берувчи малака гувоҳномасини оладилар.

Маълумотлар олиш учун телефон 53-32-42.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Чилонзор даҳаси, 1-мавзе, Я. Рудзутак кўчаси, 9-уй (2, 50-автобуслар; 7, 16, 11-троллейбусларнинг «Чилонзор» кўчаси» бекати).

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎЛАНТИРИШ МАРКАЗИ

«ТОШКЕНТ», «С. РАҲИМОВ», «ШУМИЛОВ», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЧИНОЗ» «ЖИЛҒА», «ЧИРЧИҚ» станцияларида боғланишли тармоқларнинг электр монтёрлари, тортиш подстанцияларининг электр монтёрлари, таъмирлаш-тафтиш участкасининг электр монтёрлари, район электр таъминотининг электр монтёрлари, ғишт терувчилар, бўёқчилар, сувоқчилар, дурадгорлар, ҳайдовчилар ихтисосларида ишлаш учун

18 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЭРКАКЛАРНИ ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛИНИНГ ТОШКЕНТ ЭЛЕКТР ТАЪМИНОТИ ДИСТАНЦИЯСИГА

ИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Ҳеч қандай касби бўлмаган йигитлар ишга ўрнашганларидан кейин касб ўрганишлари мумкин. Дистанцияда ёшлар юқорида санаб ўтилган барча ихтисосларга ўқитиладилар.

ИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР ТЕМИРЙЎЛ ТРАНСПОРТИДА БЕЛГИЛАНГАН БАРЧА ИМТИЁЗЛАРДАН ФОЙДАЛАНАДИЛАР.

Совет Иттифоқи бўйлаб ва чет элга темирйўл транспортида бориш учун бепул билет, 13 ва 14-ойлик маош, навбат тартибида уй-жой, ёлғизларга ётоқхона берилади. Дистанция имтиёзли шартларда темирйўл транспорти олий билимгоҳига ва темирйўл транспорти техникумига ўқишга юборади.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Вокзалолди кўчаси, 7-уй, 133-хона ёки Ленин район меҳнат биржасига — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.

Тошкент ҳақиқати («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Муҳаррир ўринбосарлари — 335885, 325747, 325748, 337916; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; бўлимлар: мафкура — 325778, 337010; қишлоқ хўжалиги — 325647; саноат, қурилиш ва транспорт — 325749; маҳаллий Кенгашлар ҳаёти — 325733; ижтимоий масалалар — 325556; маданият — 325767; адабиёт ва санъат — 325553; ёшлар ҳаёти, ахборот, ҳарбий-ватанпарварлик ва спорт — 325645; хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; жамоатчи кенгаш қабулхонаси — 334048, 325354; эълонлар бўлими — 325727.

Индекс: 64672. Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Буюртма — 5570. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 20.45.